

Welkom

Goed dat u er bent!

Ontwerp mee aan de toekomst van de Duurzame Polder

Hoe ziet de Duurzame Polder er straks uit?

De Duurzame Polder is het agrarisch gebied tussen Oss, Rosmalen, Lith, Nuland en Geffen. De gemeenten Oss en 's-Hertogenbosch, de provincie en het rijk hebben afgesproken om in dit gebied duurzame energie op te wekken met windturbines. Nu onderzoeken we op welke manier dit het beste kan, met aandacht voor onder meer landbouw, natuur, water, recreatie en wonen.

Verkennen van mogelijkheden

In eerdere bijeenkomsten heeft u ons meegegeven wat belangrijk is voor de toekomst van de Duurzame Polder. De landschapontwerpers van ontwerp bureau H+N+S zijn met deze kansen, waarden, ideeën, zorgen en aandachtspunten aan de slag gegaan. Ze hebben verschillende mogelijkheden voor de Duurzame Polder op een rij gezet.

Denk mee!

We delen deze eerste varianten hier graag met u. Het doel in deze fase is namelijk om zo veel mogelijk opties in beeld te krijgen. Hoe kunnen we de mogelijkheden voor de polder verbeteren of aanvullen? We horen het graag!

Reactie in reactiebus of via QR-code

U kunt uw reactie hier in de reactiebus doen, of online achterlaten. Scan hiervoor de QR-code of ga naar duurzamepolder.nl. Met uw inbreng worden de eerste varianten verder uitgewerkt.

Waarden, kansen, zorgen en aandachtspunten als basis

Uw inbreng als basis voor het ontwerpproces

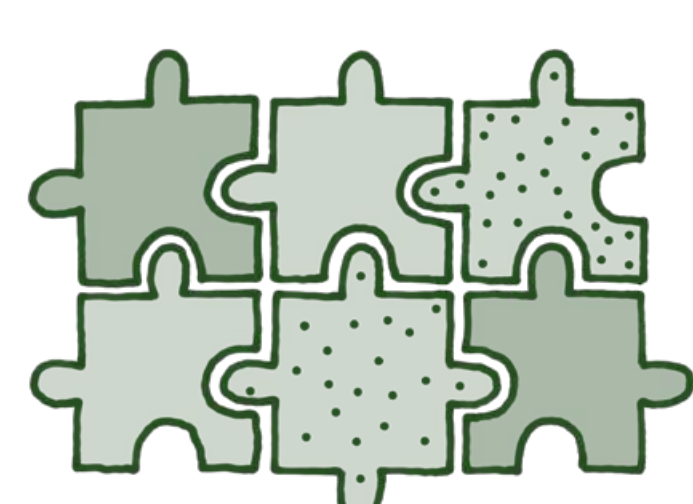
De ideeën voor de Duurzame Polder die hier gedeeld worden, zijn bedacht op basis van de aandachtspunten die u heeft meegegeven.

In meerdere bijeenkomsten afgelopen september en oktober deelden bewoners en andere belanghebbenden welke kwaliteiten en waarden behouden of versterkt moeten worden. Ook deelde u ideeën, zorgen en aandachtspunten. Deze kansen, waarden, ideeën, zorgen en aandachtspunten zijn de basis waar de ontwerpers mee aan de slag zijn gegaan.

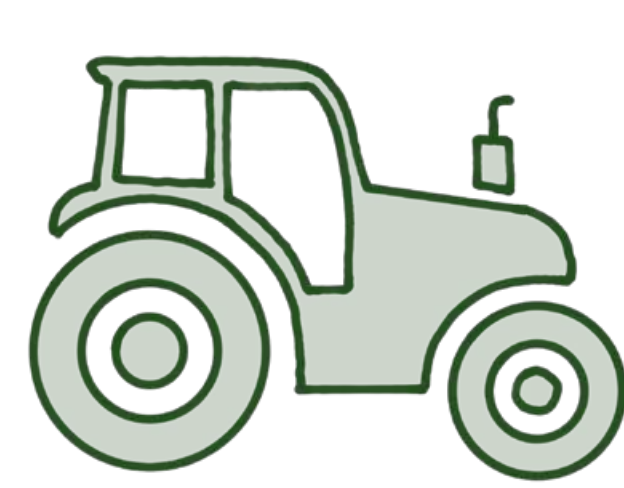
Uitgangspunten voor het verkennen van de mogelijkheden

Een integrale blik

De opgave in de Duurzame Polder is het opwekken van duurzame energie, rekening houdend met belangen en opgaven op het gebied van o.a. landbouw, wonen, natuur, water en recreatie. Waar het kan worden kansen op deze vlakken meegenomen.

Primair agrarisch gebied

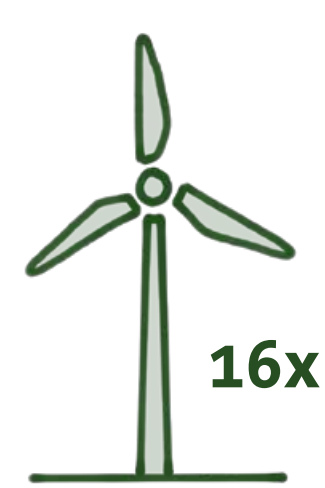

Het Osse deel van de Duurzame Polder is en blijft agrarisch gebied. Dit betekent dat boeren hier ook in de toekomst genoeg ruimte houden om hun bedrijf te ontwikkelen.

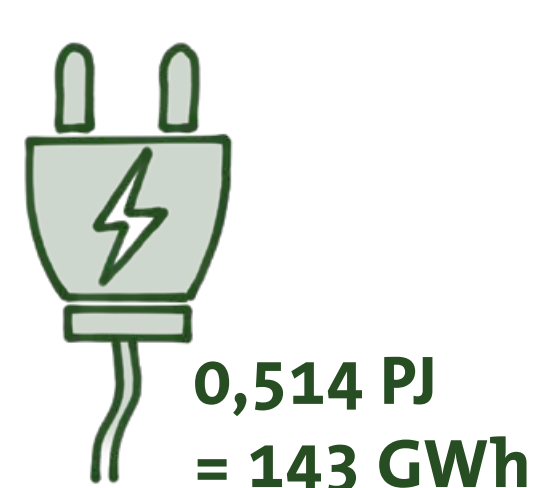
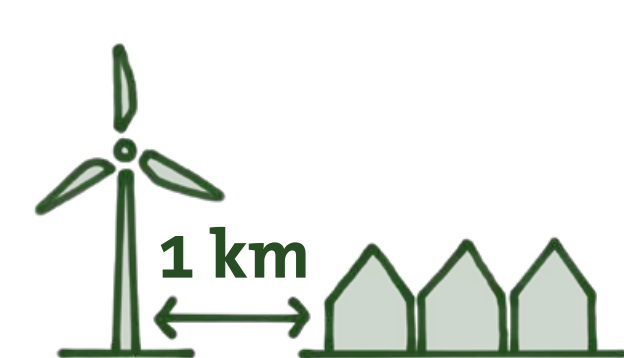

In het deel dat bij 's-Hertogenbosch hoort, heeft de gemeente een combinatie van functies voor ogen. Hier is ruimte voor boeren, maar ook voor bijvoorbeeld recreatieve functies.

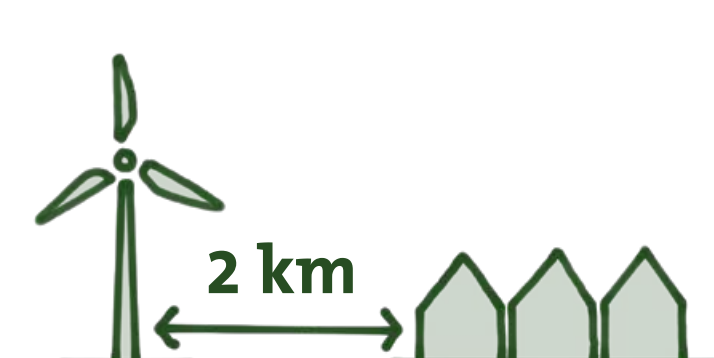
De energieopgave

Gemeente 's-Hertogenbosch heeft besloten dat er 16 windturbines geplaatst moeten worden voor 2030, op 1 km afstand van de bebouwde kern.

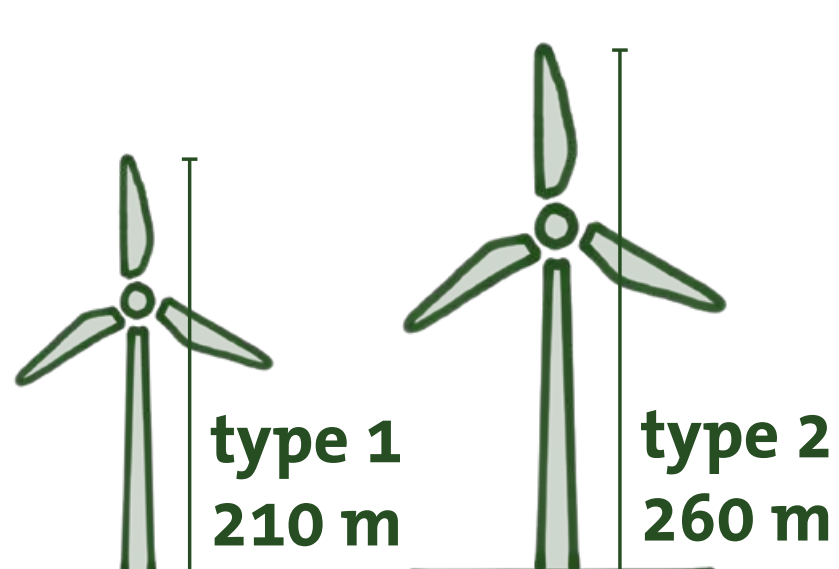

Gemeente Oss heeft besloten dat de windturbines in totaal 0,514 Petajoule (PJ) moeten opwekken, dit betekent 143 Gigawattuur (GWh) per jaar.

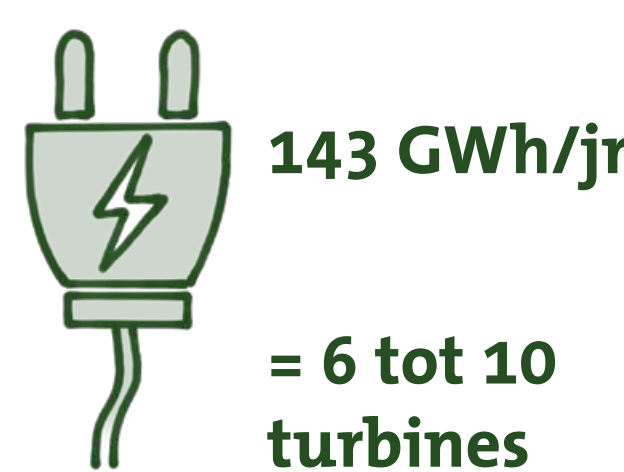

De turbines op Oss grondgebied moeten op minimaal 2 km afstand van de bebouwde kom staan.

Type en aantal windturbines

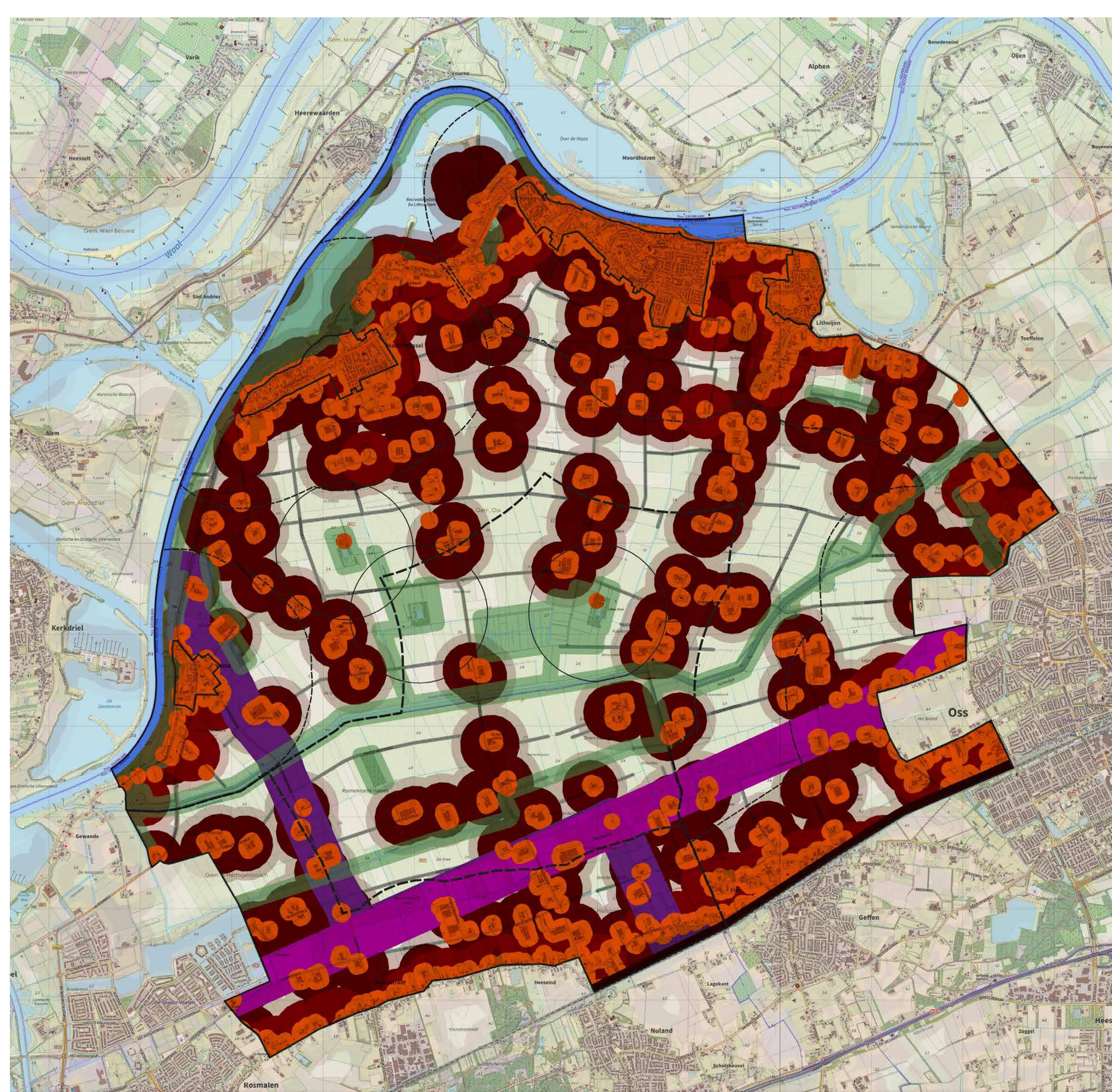
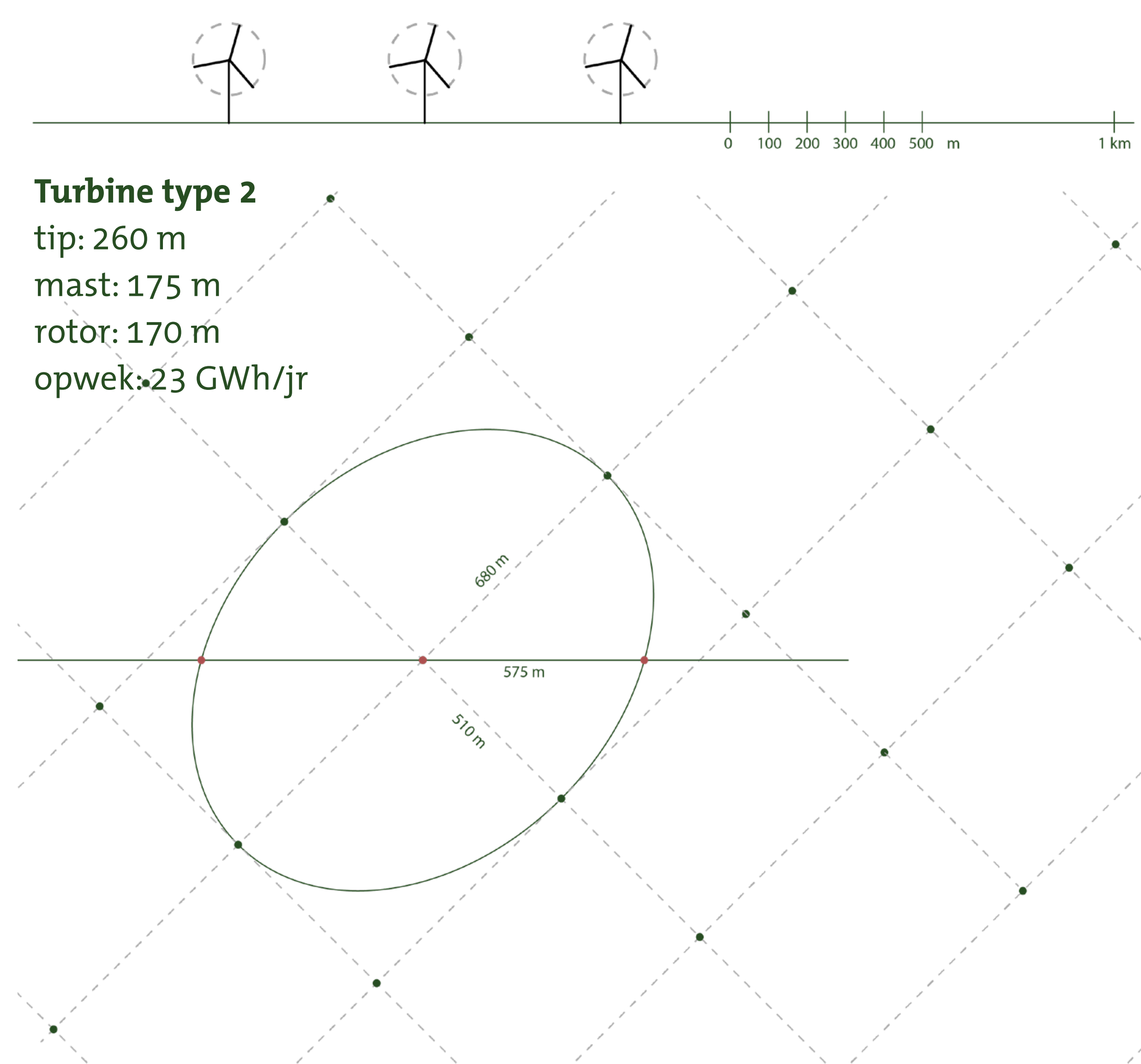
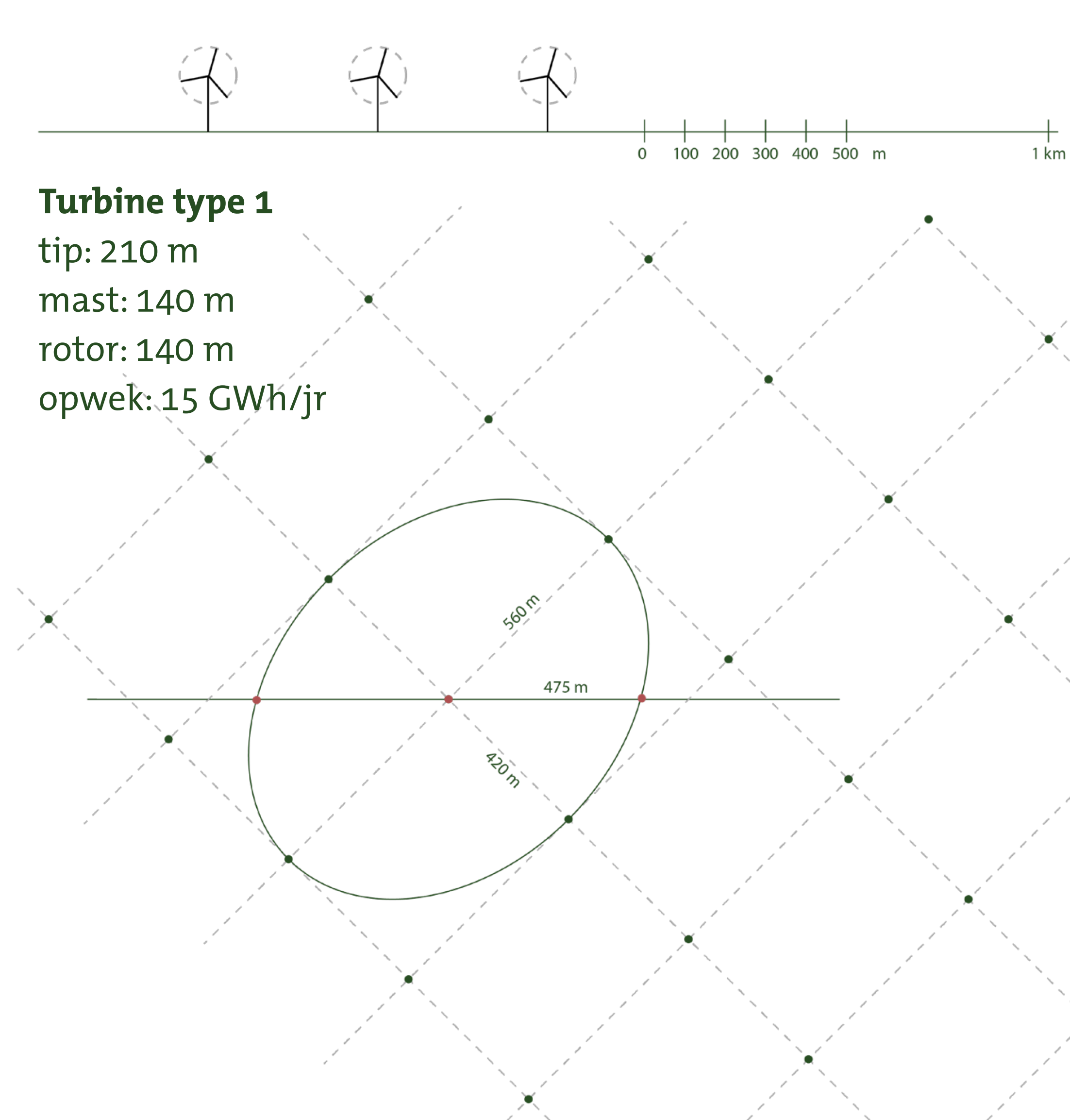
Het aantal turbines dat in Oss nodig is, is mede afhankelijk van het type dat wordt gekozen. Het is nu nog niet duidelijk welk soort windturbines er uiteindelijk geplaatst gaat worden. In de verkenning van de mogelijkheden laten we opstellingen met 2 typen moderne, grote turbines zien: een type van 260 m hoog en een type van 210 m hoog. Als we uitgaan van deze 2 typen, zijn er in het Osse deel 6 tot 10 turbines nodig.

Uitgangspunten voor het verkennen van de mogelijkheden

Plaatsingsmogelijkheden van windturbines

Het type turbine bepaalt ook op welke afstand ze van elkaar kunnen staan. Voor het type van 210 m hoog geldt een afstand van 420-560 m. Voor het type van 260 m hoog geldt een afstand van 510-680 m.

Belemmeringen voor het plaatsen van windturbines

De Duurzame Polder lijkt een open gebied, maar er zijn veel functies die de mogelijkheden voor de plaatsing van turbines beperken. Dit zijn bijvoorbeeld woningen, natuurgebieden, de hoogspanningsleiding en ook een ondergrondse buisleiding. De belemmeringenkaart laat zien waar turbines wel en niet geplaatst kunnen worden.

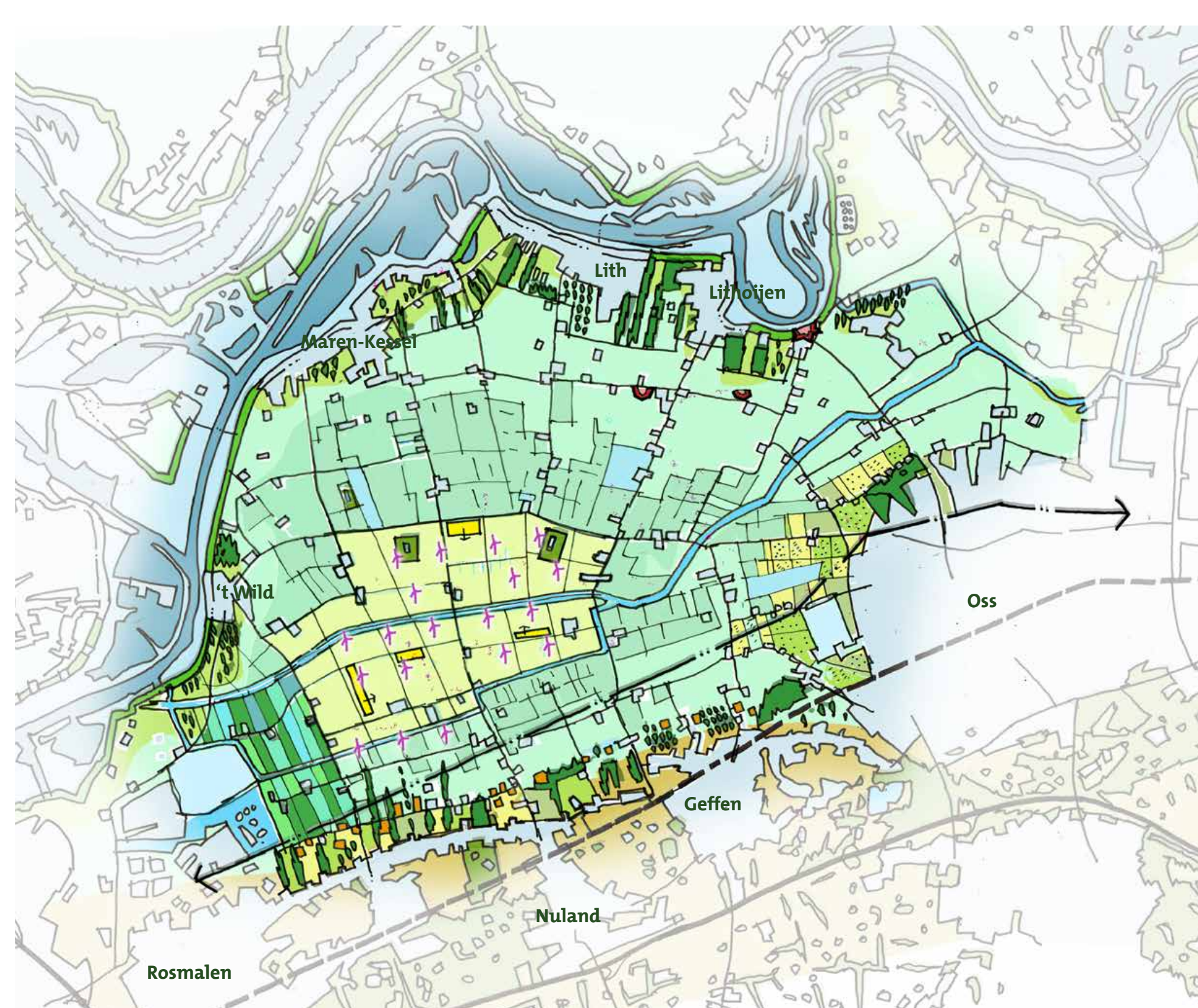
Vier denkrichtingen voor de Duurzame Polder

Vier manieren van kijken naar de polder

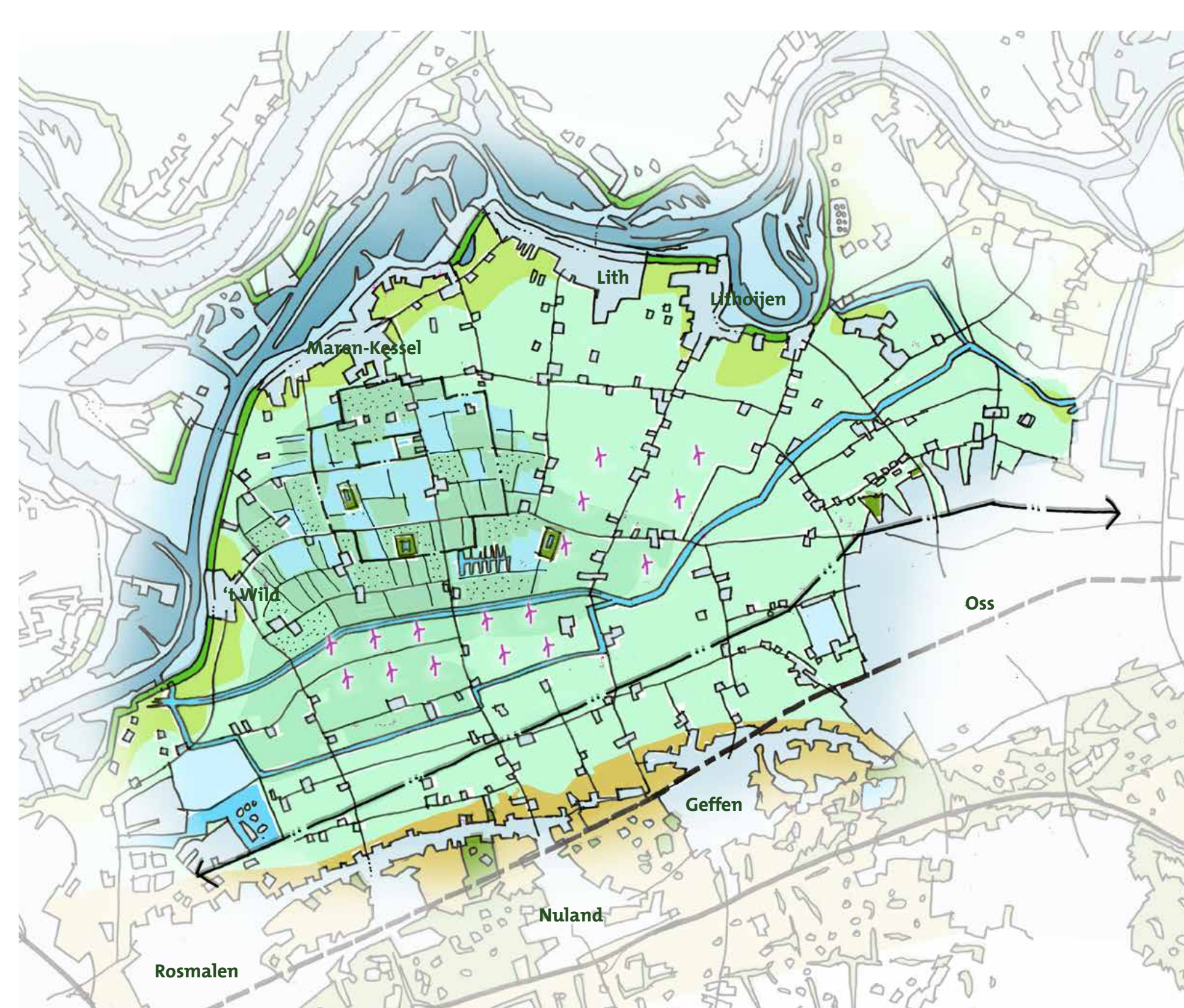
De opties voor de toekomst van de Duurzame Polder zijn verdeeld in 4 denkrichtingen. De 4 denkrichtingen laten zien dat je op verschillende manieren naar de polder kunt kijken.

Elke denkrichting schetst een eigen perspectief op o.a. landbouw, natuur, wonen en recreatie, in combinatie met windturbines. Elke denkrichting heeft daarmee eigen kwaliteiten en eigen voor- en nadelen.

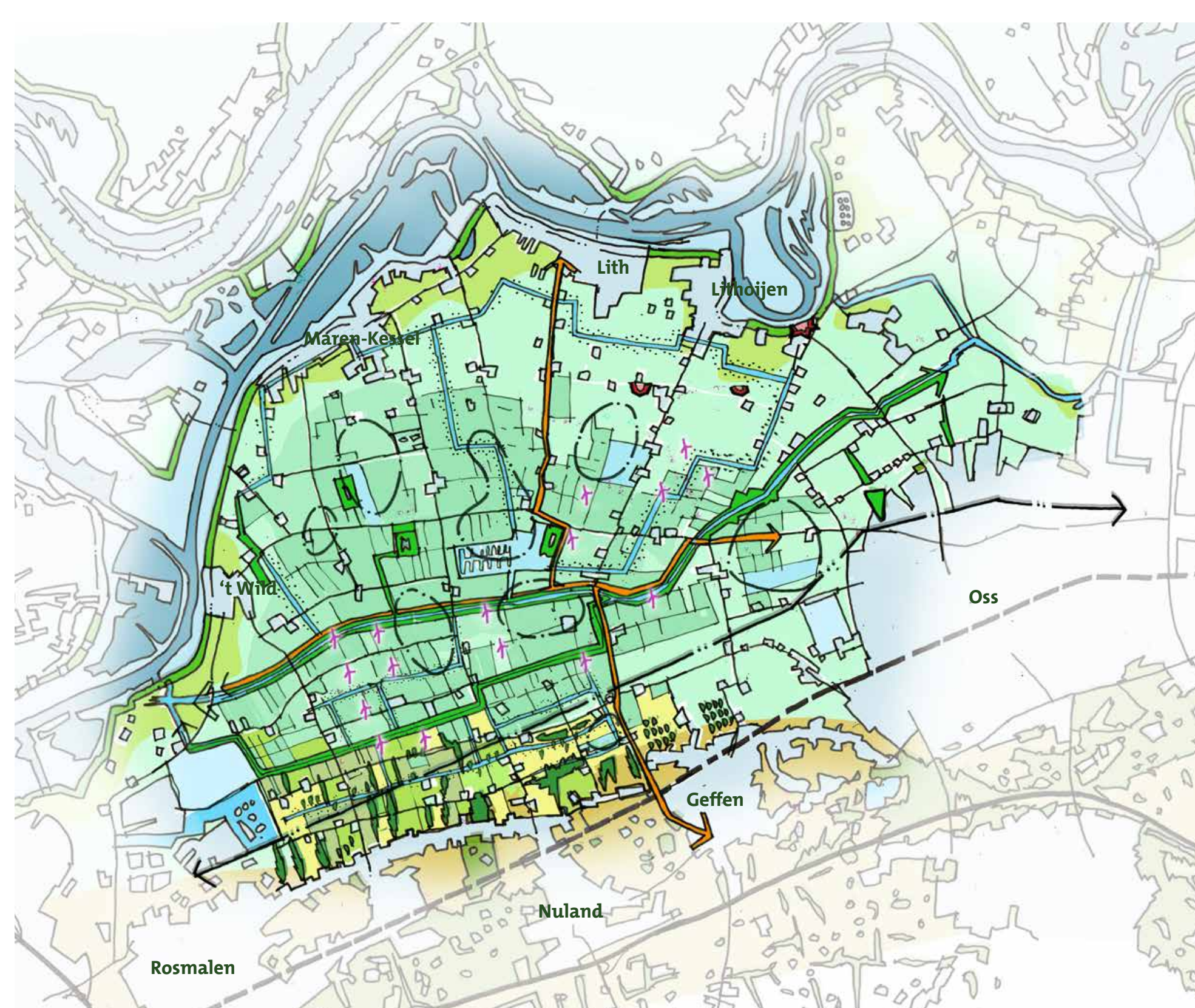
Denkrichting 1
'Een grootschalig hart'
Deze denkrichting combineert en concentreert de meest zichtbare veranderingen in het hart van de polder. De grote maat en schaal vormen hier het uitgangspunt en het accent ligt op vernieuwing. De landbouw krijgt alle ruimte voor innovatie.
De windturbines worden als één ruimtelijk cluster geplaatst in het grootschalige hart.

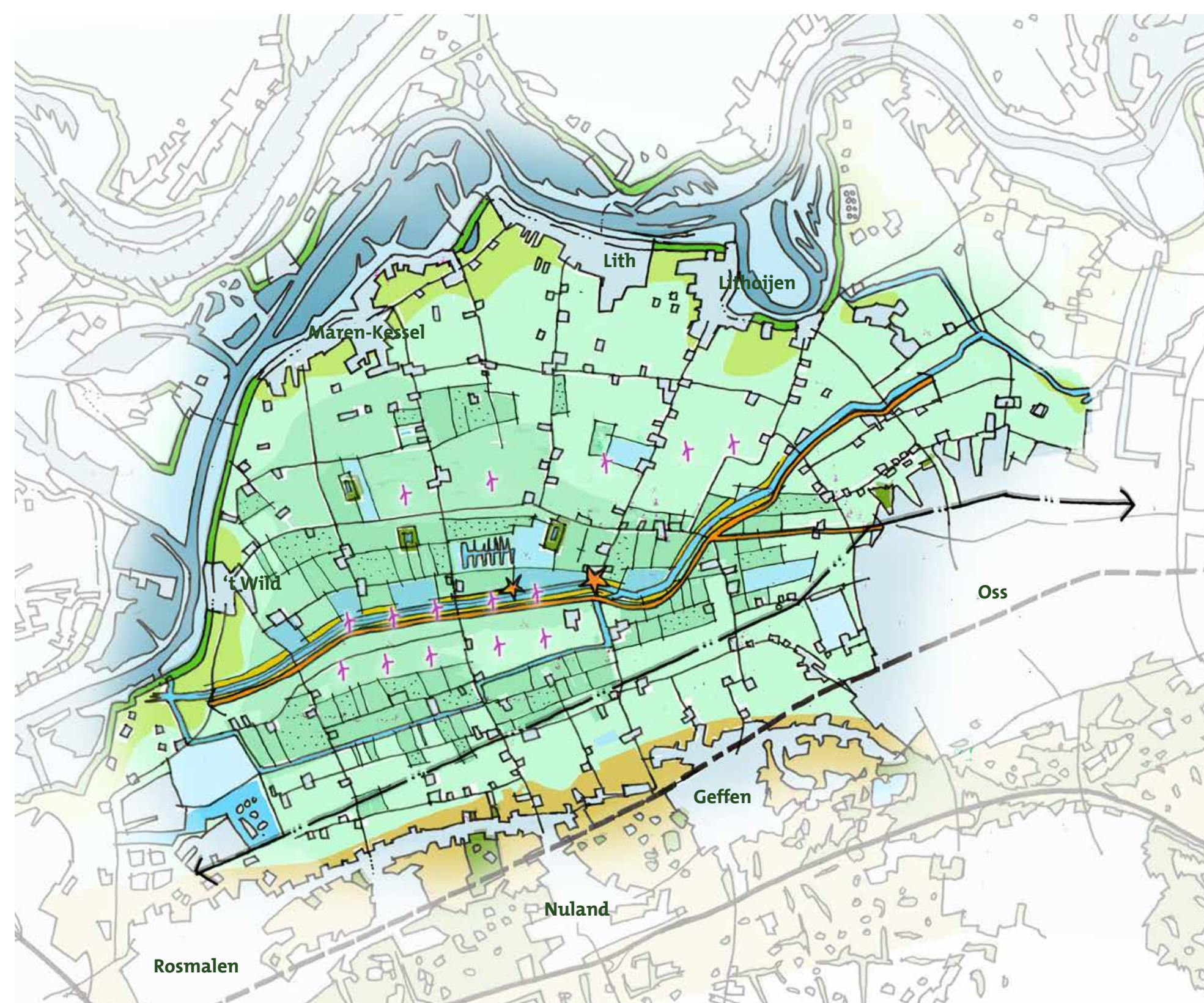
Denkrichting 2
'Het wijde westen'
De Duurzame Polder krijgt verschillende gerichten. De landbouw ontwikkelt door in de hele polder. In het noordwesten, op de laagste gronden, komt een optimaal ingericht weidevogelgebied.
Ten oosten en ten zuiden van dit weidevogelgebied worden windturbines geplaatst in deze denkrichting.

Denkrichting 3
'Een veelkleurig mozaïek'
Veel verschillende vormen van gebruik met, naast en door elkaar. Hier draait het om bij deze denkrichting. Er wordt niet te veel gestuurd op waar welke ontwikkeling plaats zou moeten vinden.
Bij de plaatsing van de windturbines worden zo veel mogelijk huidige waarden behouden, waardoor ze wat verder uit elkaar staan.

Denkrichting 4
'Lange lijnen van oost naar west'
De lange lijnen van oost naar west, tussen Oss en 's-Hertogenbosch, staan bij deze denkrichting centraal. De Hertogswetering is zo'n lijn, die aanleiding geeft voor o.a. een recreatieve route.
De windturbines staan ook zo veel mogelijk in lijnen van oost naar west.

De denkrichtingen zijn bedoeld om mogelijkheden zo breed mogelijk in beeld te brengen. Zo wordt duidelijk wat er te kiezen valt. In de volgende fases kunnen we elementen uit denkrichtingen eventueel combineren tot nieuwe varianten.

Vier opstellingen voor windturbines binnen elke denkrichting

Varianten voor windenergie

De denkrichtingen bieden ook elk eigen aanleidingen voor het zo goed mogelijk ordenen van de windturbines in de Duurzame Polder. Voor elke denkrichting hebben de ontwerpers 4 verschillende opstellingsmogelijkheden voor turbines uitgewerkt, rekening houdend met de belemmeringenkaart. Door verschillende opties te verkennen, zoeken we naar de best passende opstelling.

Vier turbineopstellingen per denkrichting

Binnen elke denkrichting wordt gevarieerd met verschillende typen en aantallen windturbines. Ook de omgang met de meegegeven energieopgave en afstanden tot de bebouwde kernen variëren.

Windenergie variant 1

Turbines van 210 m, binnen de energie-opgave en ruimtelijke kaders

- Grenzen van het zoekgebied (1 en 2 km) worden aangehouden voor de windturbines
- De energieopgave (16 turbines en 0,514 Pj) wordt ingevuld, indien dit mogelijk is en past bij het ruimtelijke concept achter deze denkrichting
- Er wordt gebruik gemaakt van het type 1 windturbine (tiphoogte 210 m)
- De opstelling sluit zoveel mogelijk aan bij het concept van de ruimtelijke denkrichting

Windenergie variant 2

Turbines van 260m, binnen de energie-opgave en ruimtelijke kaders

- Grenzen van het zoekgebied (1 en 2 km) worden aangehouden voor de windturbines
- De energieopgave (16 turbines en 0,514 Pj) wordt ingevuld, indien dit mogelijk is en past bij het ruimtelijke concept achter deze denkrichting
- Er wordt gebruik gemaakt van het type 2 windturbine (tiphoogte 260 m)
- De opstelling sluit zoveel mogelijk aan bij het concept van de ruimtelijke denkrichting

Windenergie variant 3

Maximale energieopbrengst, ruimtelijke kaders worden losgelaten

- De grenzen van het zoekgebied worden niet strak gehanteerd. Dit betreft vooral het zoekgebied in gemeente Oss, waar nu ook windenergie buiten 1 kilometer afstand van de kernen in beeld komt.
- De energieopgave wordt gemaximaliseerd
- Er wordt wat minder dwingend aan het concept van de ruimtelijke denkrichting vastgehouden. Het is geen doel meer om persé een ordelijke opstelling te realiseren
- Er wordt gebruik gemaakt van het type 2 windturbine (tiphoogte 260 m)

Windenergie variant 4

'Special'

- De grenzen van het zoekgebied worden niet strak gehanteerd. Dit betreft vooral het zoekgebied in gemeente Oss, waar nu ook windenergie buiten 1 kilometer afstand van de kernen in beeld komt.
- Ten opzichte van de andere varianten is deze variant een 'special' waarbij telkens op basis van verschillende ruimtelijke argumenten de ruimte gezocht wordt. Per variant is dit toegelicht.

Denkrichting 1 'Een grootschalig hart'

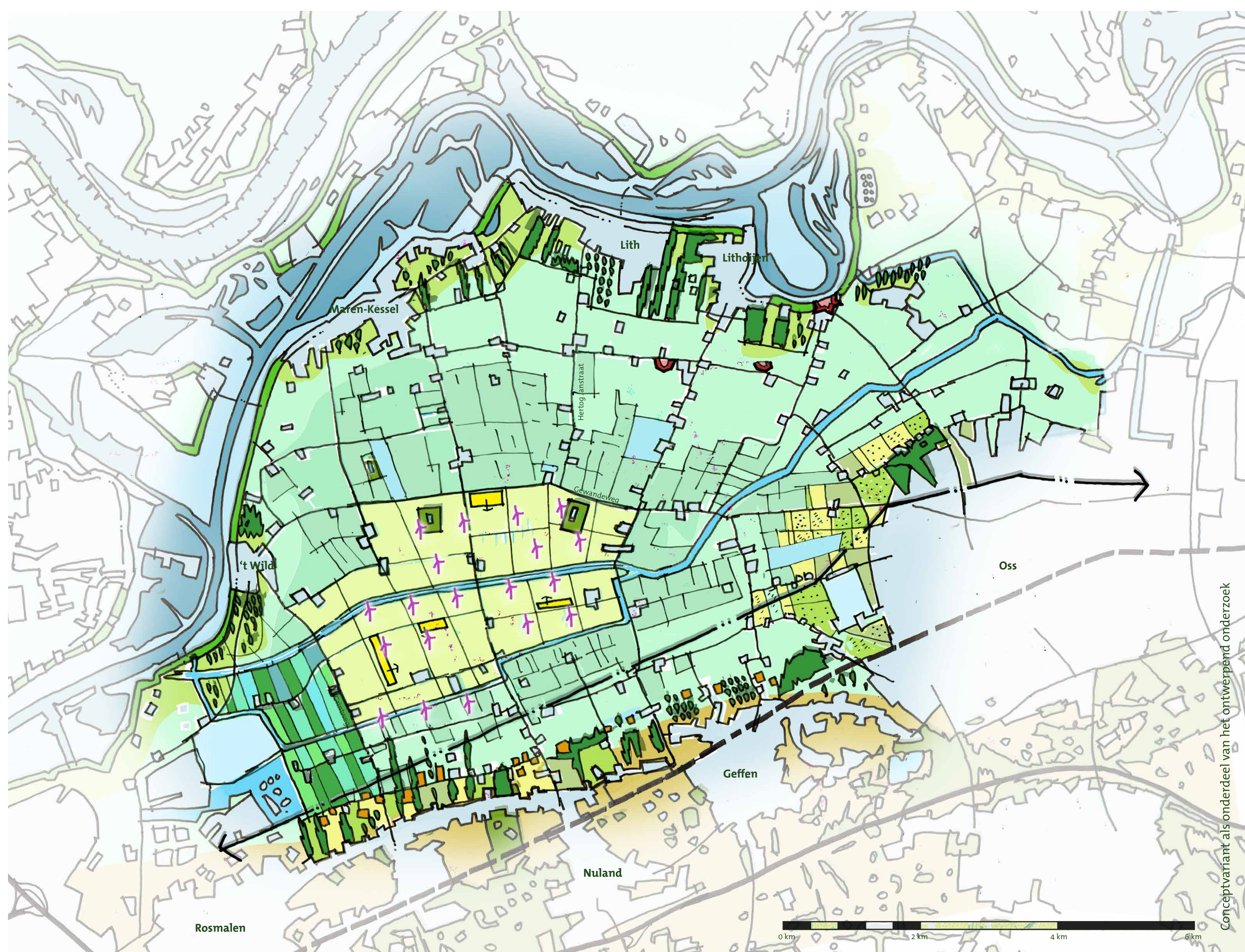
Deze denkrichting combineert en concentreert de meest zichtbare veranderingen in het hart van de polder. De grote maat en schaal vormen hier het uitgangspunt en het accent ligt op vernieuwing.

De **landbouw** krijgt hiervoor ruimte voor **innovatie**. Hierin verschilt dit kerngebied op zich niet van de rest van de polder, maar in het **hart van de polder** wordt dit op gebiedsniveau planmatig aangepakt. Te denken valt aan **vergroting van de kavels** in samenhang met verregaande robotisering of aan nieuwe circulariteit op het gebied van stoffen en energie. Misschien wordt er hier zelfs een aantal openbare wegen afgesloten of verwijderd.

Functies die niet één op één aansluiten verschuiven mogelijk naar elders, bijvoorbeeld de woonfunctie op de erven van stappende boeren. Ook voor de 'zwaardere

vormen' van weidevogelbeheer is in dit kerngebied geen ruimte meer.

De **windturbines** van Oss en 's-Hertogenbosch worden als **één ruimtelijk cluster** binnen het grootschalige gebied geplaatst.

Landbouw

- Planmatig opschalen en moderniseren in kerngebied
- In overig landbouwgebied vernieuwing op niveau van (samenwerkende) bedrijven
- Door verschuiving functies zoals wonen en weidevogelbeheer naar randen en buiten het gebied. Per saldo meer hectares beschikbaar voor productieve landbouw en/of energie binnen de polder

Natuur

- Inzetten op handhaving van aantal hectares weidevogelbeheer buiten het 'hart' van de polder. Geen uitbreiding.
- Binnen kerngebied geen 'zwaardere' weidevogelbeheer meer zoals plasdras.
- Voor zover compensatie nodig is van weidevogelgebied als gevolg van de ontwikkelingen, wordt deze elders gevonden (onderzoek Oostelijke Polder Oss of uiterwaardgebied).
- Het grote natuurgebied ten noorden van de Hertogswetering wordt op de huidige locatie opgeheven. De gronden worden benut voor landbouw en windturbines. Nader onderzoek (wettelijke) mogelijkheid is noodzakelijk.
- Aan de randen van de polder wordt ingezet op versterking van een kleinschalig landschap met lanen, bos en struweel.

Wonen en (recreatieve) beleving

- Het contrast tussen de randen, met versterking van een netwerk van toegankelijke paden, en de grootschalige ontwikkelingen in het hart wordt versterkt.
- Tussen de Groote Wielen en de Grintweg is ruimte voor ontwikkeling van een 'klimaatlandschap'. Hier worden CO₂-vastlegging, natuurwaarden en recreatief gebruik gecombineerd.
- Rond woningbouwlocatie Amsteleind (Oss) is ruimte voor landschappelijke ontwikkeling in combinatie met recreatie en natuur
- Herbouwmogelijkheid aan de randen voor woningen uit het open landbouwgebied

Cultuurhistorie

- Versterking (historisch) kleinschaliger karakter oeverwal- en zandlandschap
- Oude vestingwerken rond Lithoijen zichtbaar maken

Water en bodem

- Doorzetten duurzamer beheer landbouwbodems (organische stof en bodemleven)

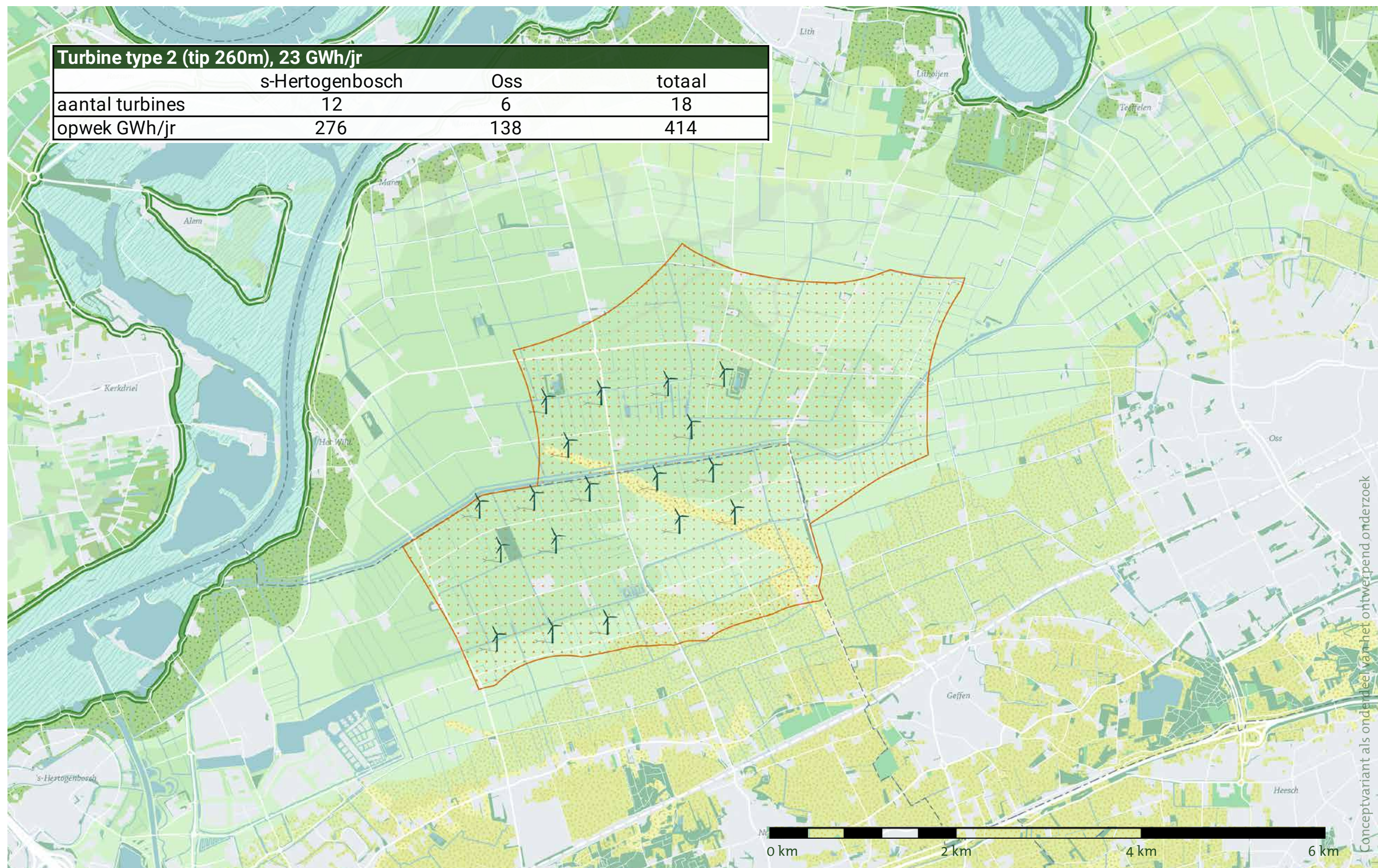
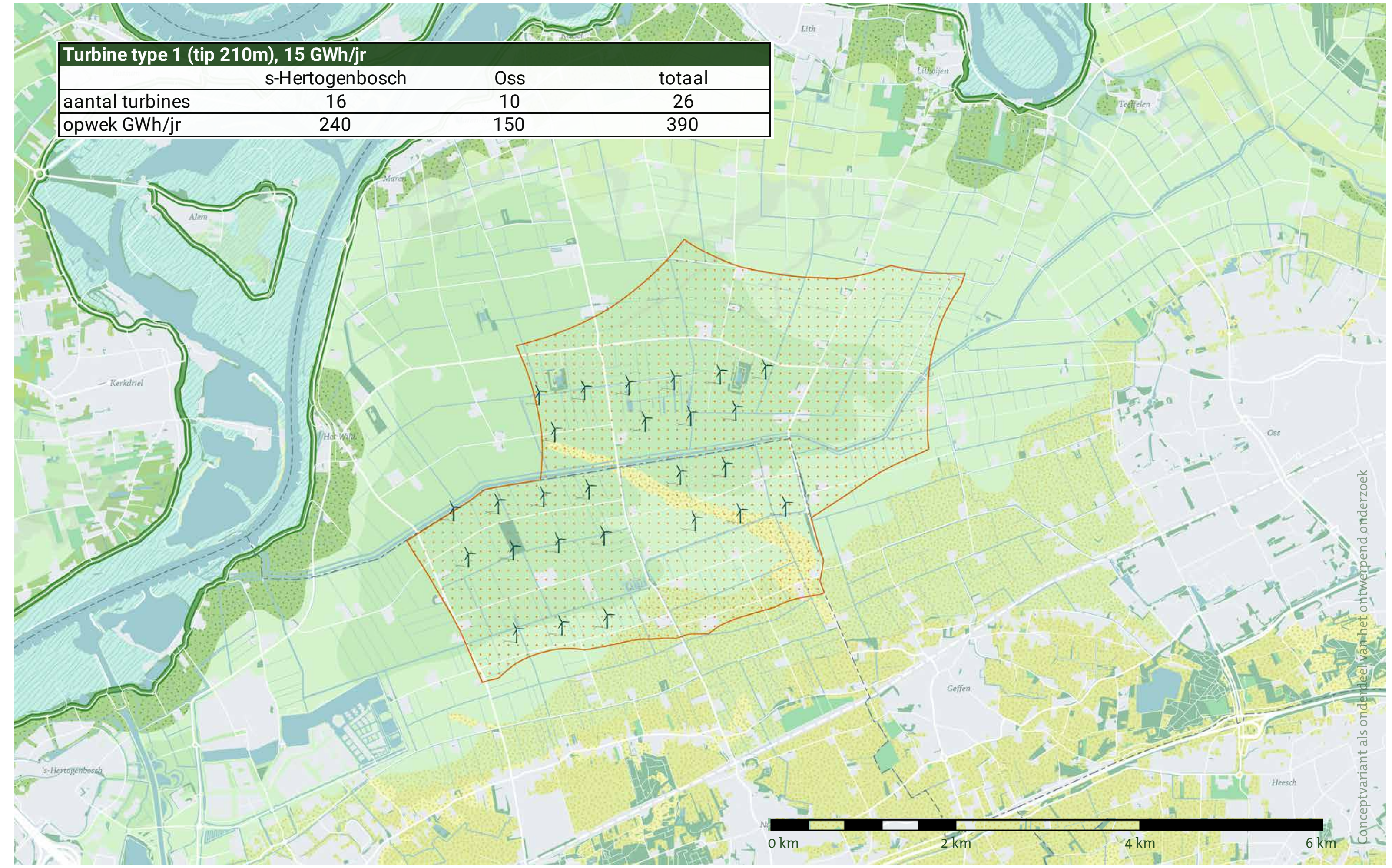
Energie

- Één compact gebied met windturbines
- Ontstaat hier ruimte voor extra turbines door uitkoop van woningen stappende agrariërs?
- Mogelijkheid voor zonne-energie als onderdeel van opschaling en vernieuwing landbouw in het kerngebied

Denkrichting 1 'Een grootschalig hart'

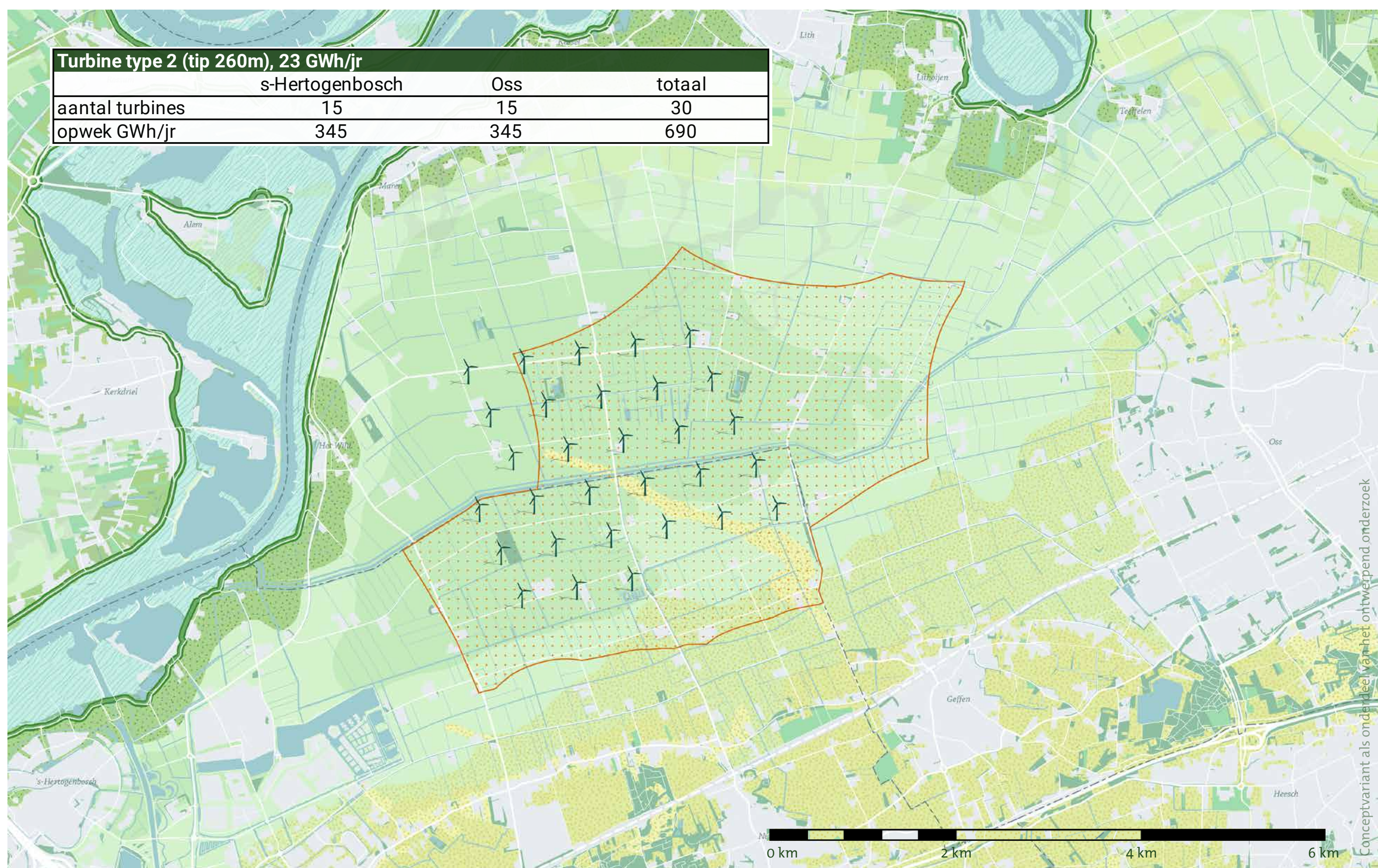
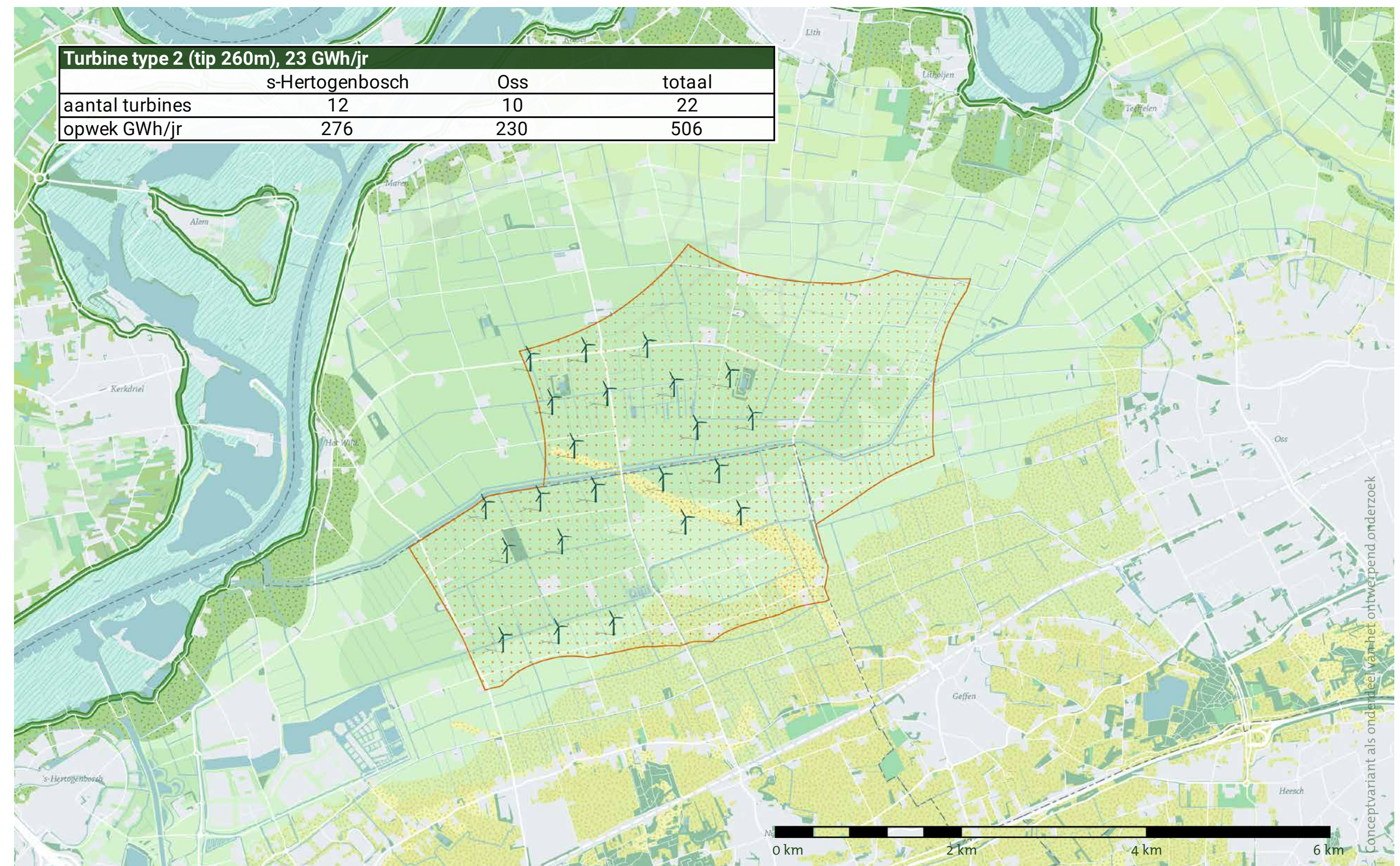
Vier verkennende opstellingen van windturbines binnen denkrichting 1

Windenergie variant 1
In deze variant zijn windturbines van het type 1 geplaatst zodat bijna wordt aan de energie-opgave. Dit levert bovendien een regelmatige opstelling op.

Windenergie variant 2
In deze variant zijn windturbine's van type 2 geplaatst. In Oss volstaan 6 turbines. In 's-Hertogenbosch is ruimte voor 12 windturbines. De energie-opbrengst is hier echter groter dan bij variant 1.

Windenergie variant 3
Hier wordt verkend wat de maximale energie-opwekking is binnen het zoekgebied, passend bij deze denkrichting. Voor 's-Hertogenbosch blijft het bij 12 windturbines. In Oss zien we 10 turbines en een fors grotere energieopwek.

Windenergie variant 4
Ook het gebied buiten het zoekgebied doet mee voor de plaatsing van windturbines. Daarnaast gaat deze variant er van uit dat er binnen het cluster extra ruimte voor windturbines komt door agrarische bedrijfswoningen van 'stoppers' uit te plaatsen. Een fors hogere energieopwek is het gevolg.

Denkrichting 2 'Het wijde westen'

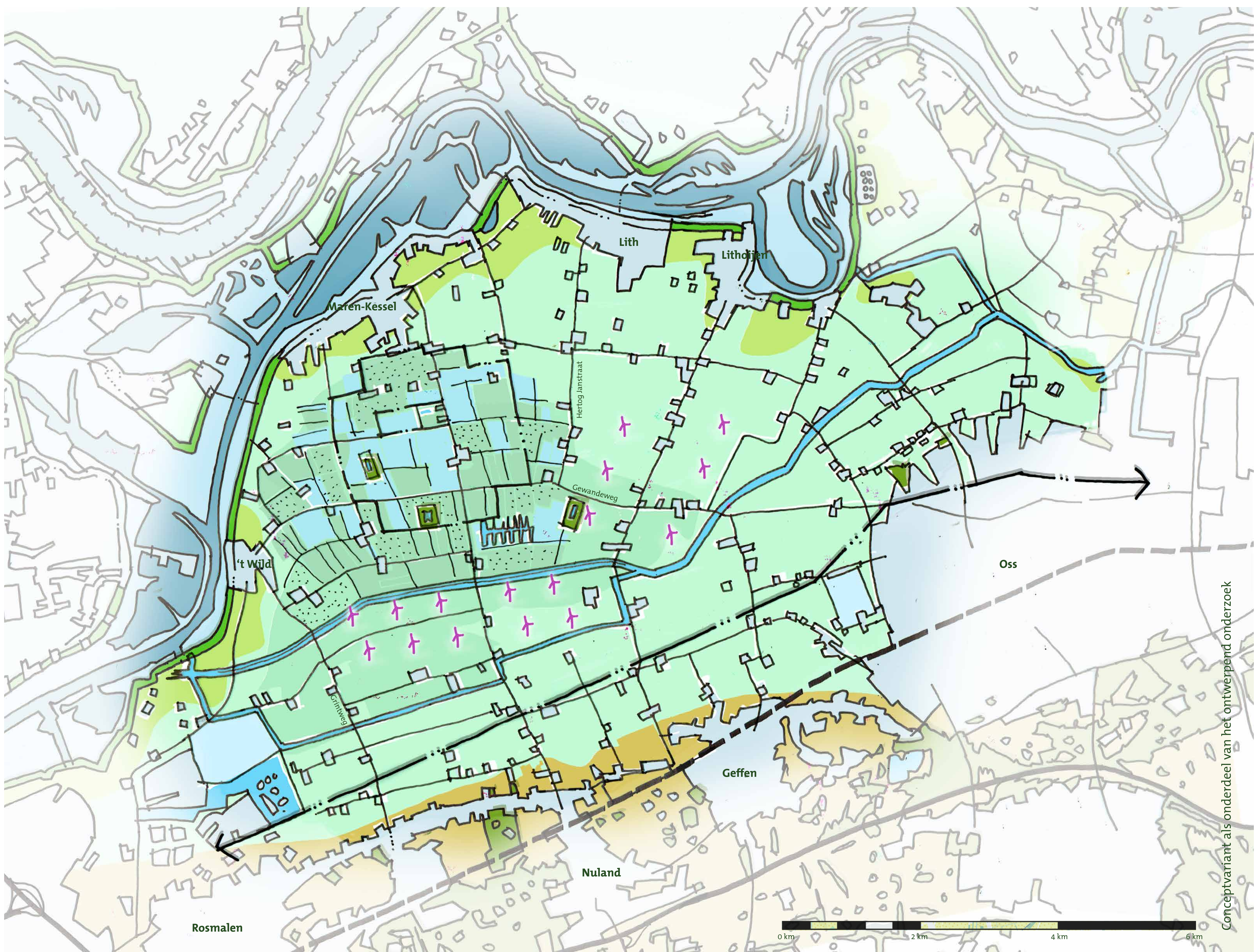
De Duurzame Polder krijgt verschillende gezichten. De landbouw ontwikkelt door in de hele polder. In het noordwesten, op de laagste gronden, komt een optimaal ingericht weidevogelgebied.

In het gehele gebied zet de ontwikkeling van de **landbouw** door. Als gevolg van keuzes op het niveau van (samenwerkende) bedrijven wordt gewerkt aan een toekomstbestendig voedselproductiegebied in **balans met water, lucht en bodem**.

Er komt echter een **duidelijker onderscheid in gebiedsdelen** waarnaast welennietingezet wordt op versterking van de condities voor weidevogels. Dit geeft ten opzichte van nu een grotere kans op een toekomstvaste inrichting als weidevogelgebied en biedt duidelijkheid en andere ontwikkelruimte voor grondgebruikers met andere ideeën.

Het **noordwesten** van de Duurzame Polder, dat het **laagst** ligt en aansluit op de uiterwaarden van de Maas, biedt de beste kansen als permanent en **optimaal ingericht weidevogelgebied**. Hier bevindt zich ook het gebied van Brabant Water, waar natuurlijk weidevogelbeheer extra bij kan dragen aan grondwaterbescherming en duurzame drinkwaterwinning.

Voor **windturbines** is ruimte ten oosten en ten zuiden van dit versterkte weidevogelcluster.

Landbouw

- De landbouwtransitie krijgt de ruimte die nodig is, waarbij keuzes gemaakt worden op niveau van (samenwerkende) bedrijven.
- De focus op weidevogels in één deel van de polder geeft duidelijkheid voor de landbouw.

Natuur

- Bestaand natuurgebied blijft behouden, behoud van de huidige kwaliteit is vertrekpunt.
- Het weidevogelbeheer wordt geconcentreerd naar het noordwestelijke deel van de polder: alleen hier wordt nog de inrichting als plasdras gestimuleerd. Het aantal hectares plasdras blijft in de huidige omvang gelijk, maar verschuift én het weidevogelbeheer krijgt ten opzichte van nu een meer permanent karakter.

Wonen en (recreatieve) beleving

- Met de concentratie van het weidevogelgebied worden de verschillen het open gebied van de polder versterkt. Dit draagt bij aan de beleving vanaf de randen, onder andere vanaf de Maasdijk waar deze raakt aan het open komgebied.
- De windturbines doen mee met het 'ruimtelijk spel' van lange lijnen in het polderlandschap rond de Hertogswetering.

Cultuurhistorie

- De concentratie van natte gebieden in een deel van de polder doet denken aan het historische polderlandschap.

Water en bodem

- De verschillen van de ondergrond komen tot expressie in de inrichting en het gebruik
- Concentratie van nattere gebieden maakt een robuuster watersysteem mogelijk met grotere peilvakken. Natte gebieden dragen bij aan de waterberging voor de polder als geheel

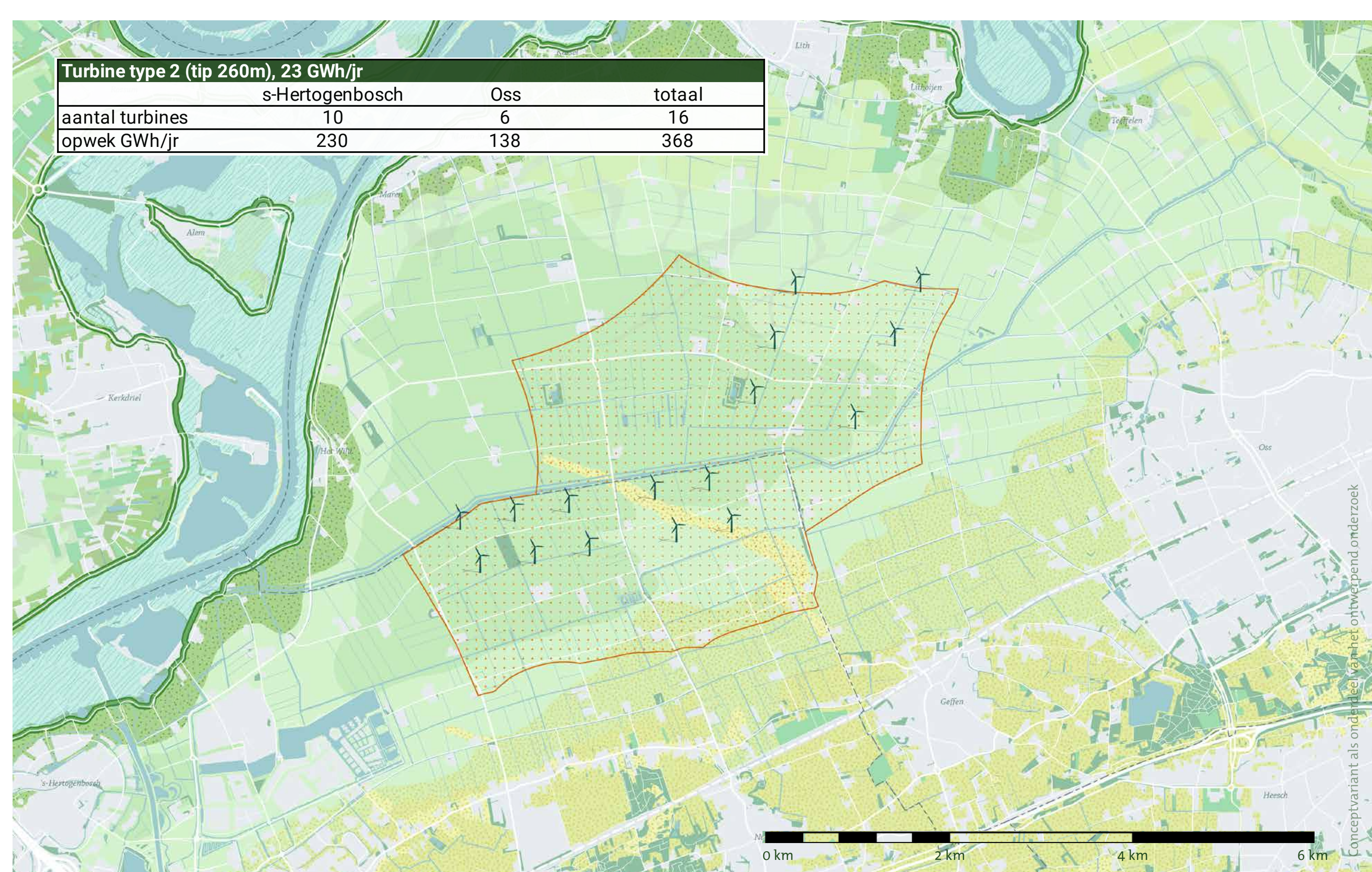
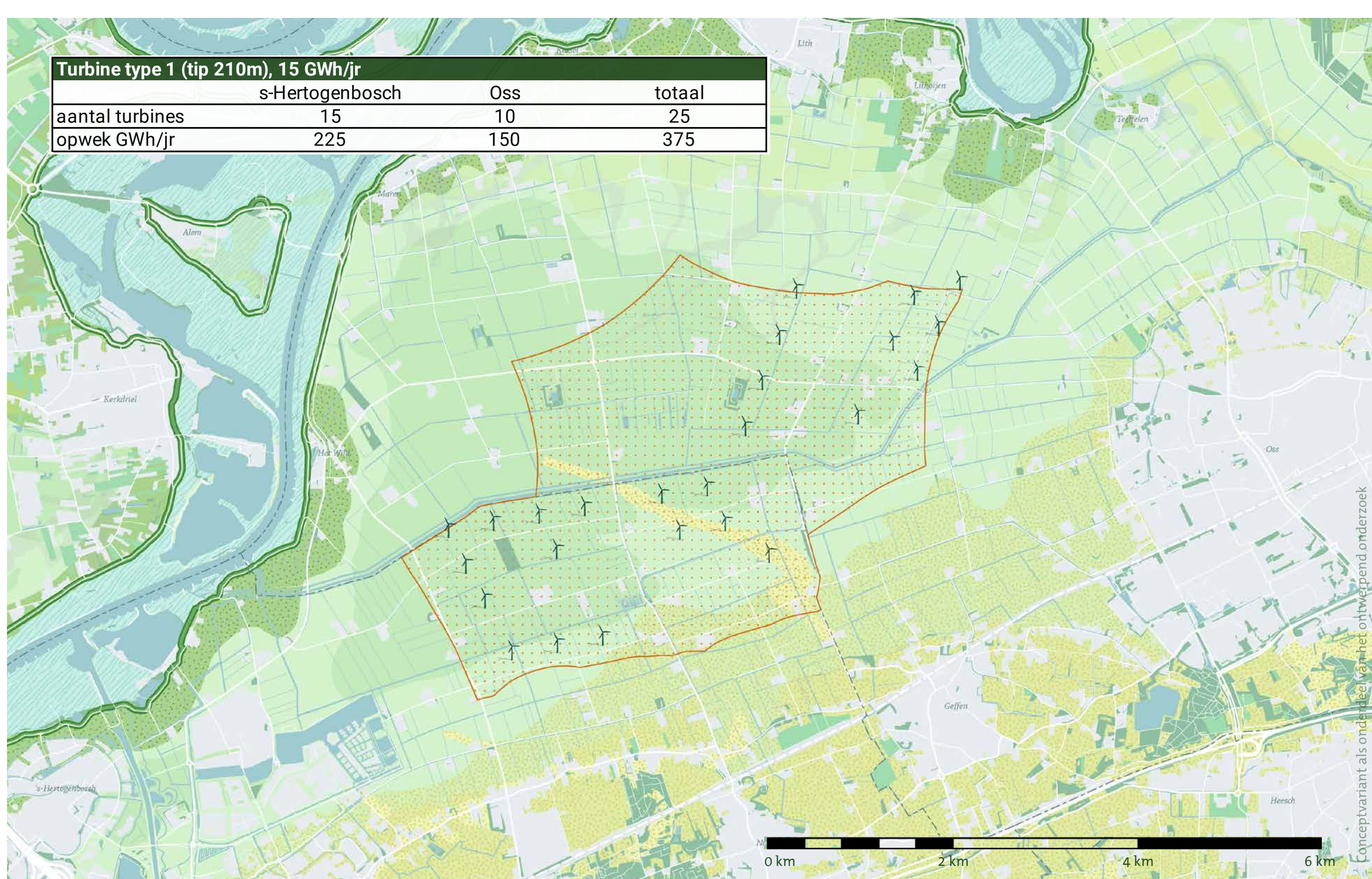
Energie

- Voor windturbines is ruimte ten zuiden van de Hertogswetering en aan weerszijden van de Weisestraat.

Denkrichting 2 'Het wijde westen'

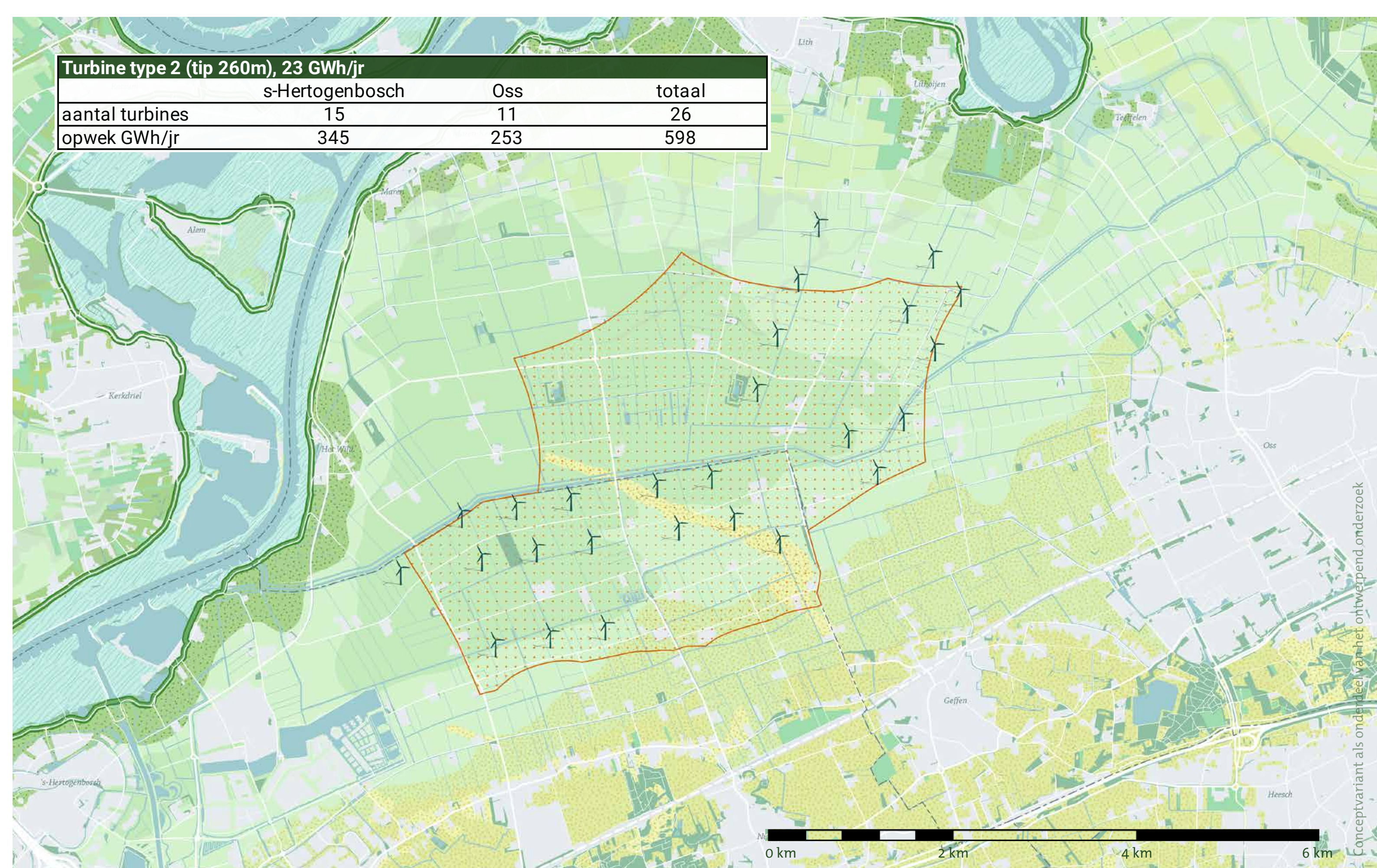
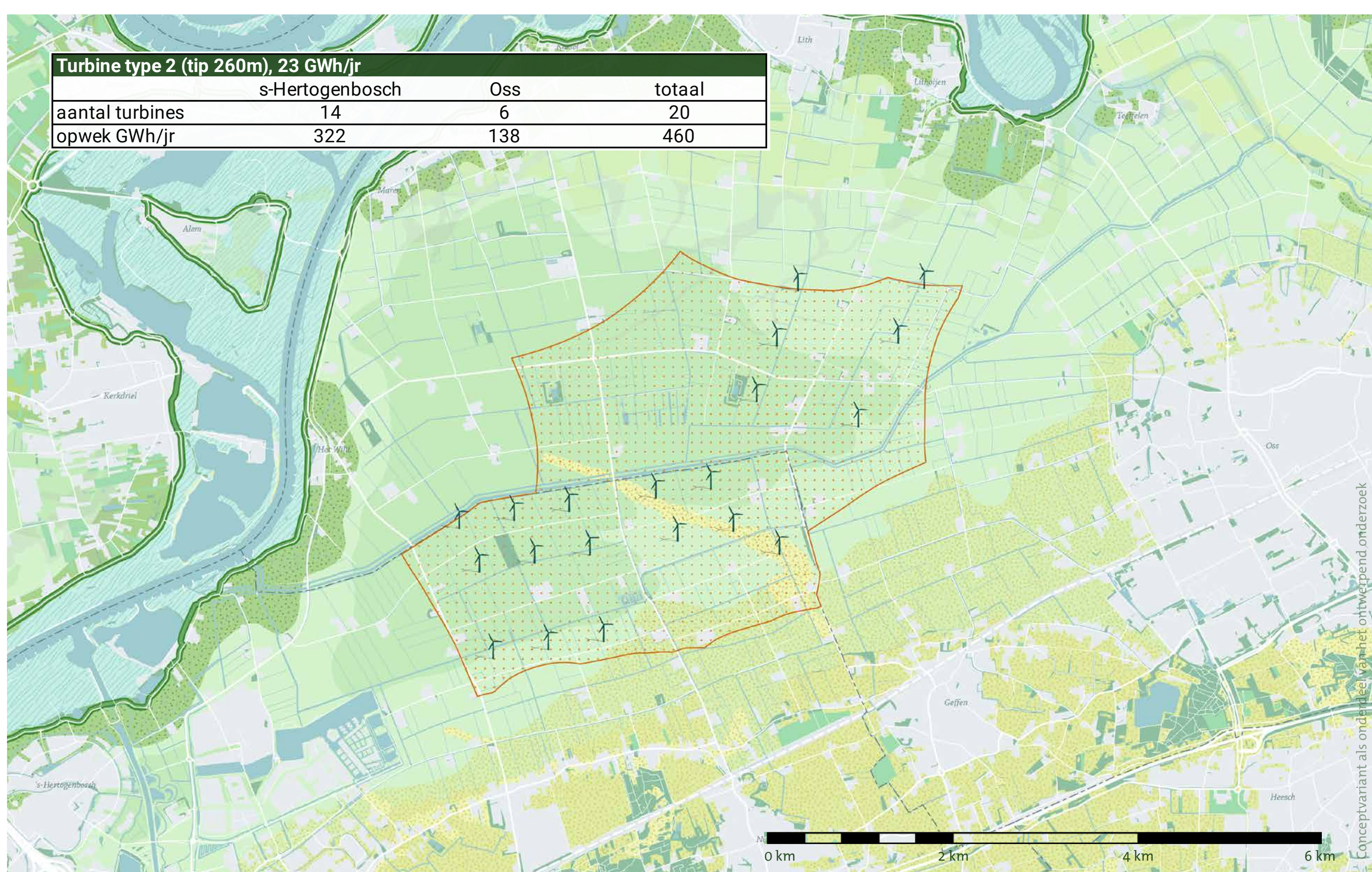
Vier verkennende opstellingen van windturbines binnen denkrichting 2

Windenergie variant 1
In deze variant zijn windturbines van het type 1 geplaatst zodat nagenoeg voldaan wordt aan de energie-opgave. Het realiseren van een regelmatige opstelling blijkt lastig.

Windenergie variant 2
In deze variant is met windturbines type 2 een aantal rijen van windturbines gecreëerd. Het aantal van 16 wordt in 's-Hertogenbosch lang niet gehaald, maar de energie-opbrengst is hier toch vergelijkbaar met variant 1

Windenergie variant 3
Variant 3 laat zien hoe binnen het zoekgebied, nog enigszins passend bij de denkrichting meer windturbines (type 2) geplaatst kunnen worden, met een veel grotere energieproductie tot gevolg.

Windenergie variant 4
Door ook windturbines (type 2) buiten de grenzen van het zoekgebied (wel rekening houdend met de wettelijke belemmeringen) te kijken wordt de energieproductie opgevoerd.

Denkrichting 3 'Een veelkleurig mozaïek'

Veel verschillende vormen van gebruik: met, naast en door elkaar. Hier draait het om bij deze denkrichting. Er wordt niet te veel gestuurd op waar welke ontwikkeling plaats zou moeten vinden.

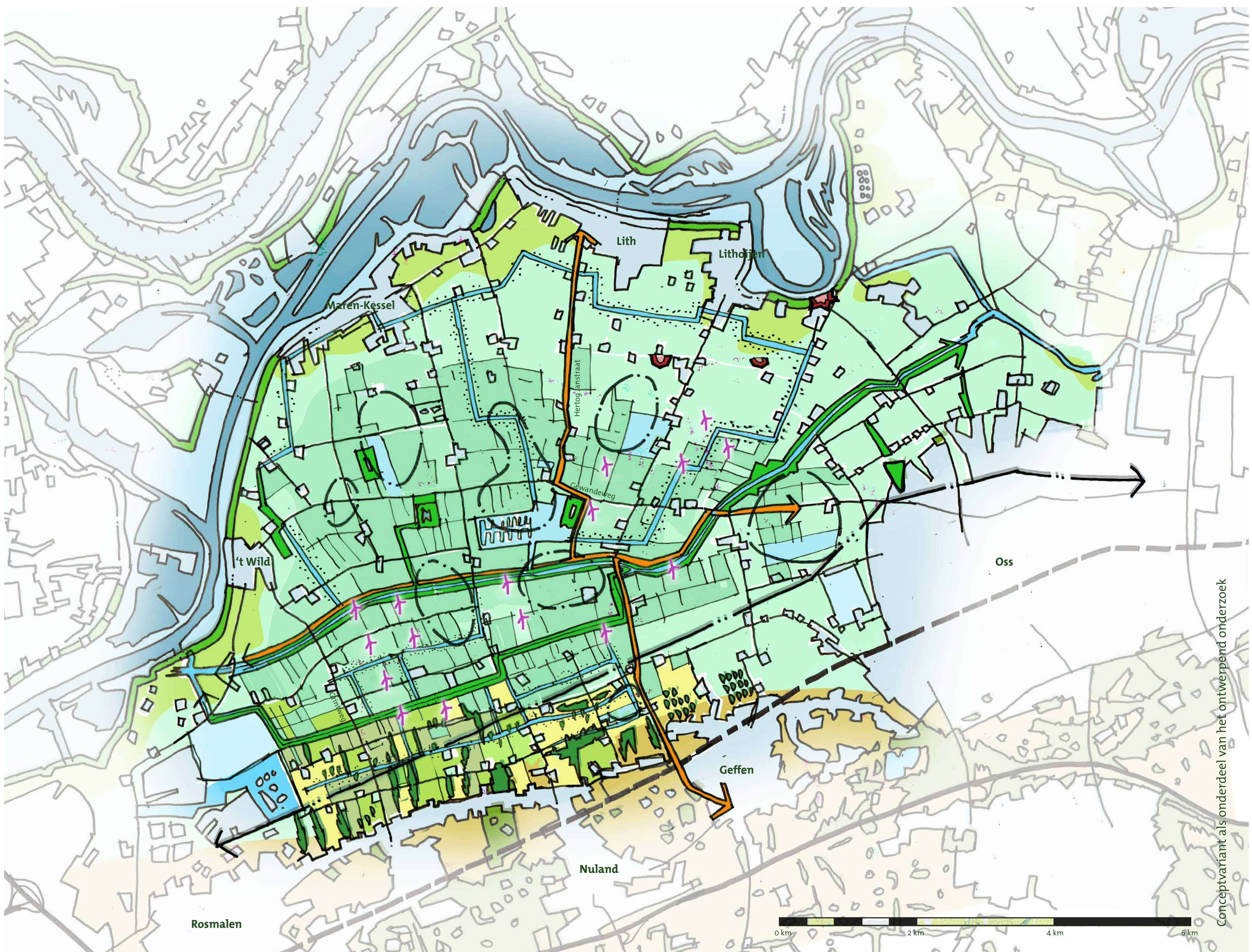
Grondeigenaren maken hun **eigen keuzes** voor de wijze waarop ze werken aan **verduurzaming** en de mate waarin hierbij ook versterking van natuurwaarden hoort.

Voor het grondgebied van **Oss** geldt wel dat het behoud als **primair agrarisch gebied uitgangspunt** blijft en dat het accent daarbij op melkveehouderij blijft liggen.

Voor **'s-Hertogenbosch** worden in deze denkrichting de mogelijkheden naar een ander soort **landbouwvernieuwing** gezocht, bijvoorbeeld teelt van specifieke gewassen in relatie tot de eiwittransitie. Of

juist een meer gemengd landgebruik, georiënteerd op de wensen en belangen van het nabijgelegen stedelijke gebied. Schaalverkleining van het landschapsmozaïek past hier ook bij.

Bij de plaatsing van **windturbines** houden we zoveel mogelijk **rekening met de huidige waarden** in het gebied, dus ook de plas-dras weidevogelkavels. Het gevolg is een **grotere onderlinge afstand** tussen de turbines.

Landbouw

- Keuzes over de wijze van verduurzaming worden gemaakt worden op niveau van de individuele (samenwerkende) bedrijven.

Natuur

- Bestaand natuurgebied blijft behouden, behoud van de huidige kwaliteit is vertrekpunt.
- Behoud van de mogelijkheid van weidevogelbeheer in de polder als geheel. Geen windturbines in de huidige plas-drasgebieden
- Landschappelijk netwerk van wateroevers en bermen verbindt de natuurlijke kwaliteiten in de polder

Wonen en (recreatieve) beleving

- Aantal nieuwe recreatieve routes door de polder die zicht bieden op het gevarieerde landschap
- Vergrote gebruiks- en belevingswaarde voor bewoners in de aangrenzende woonwijken van 's-Hertogenbosch

Cultuurhistorie

- Mogelijkheid tot pleksgewijze versterking cultuurhistorische kwaliteiten (bruggen, hutten, uitzichtplekken)

Water en bodem

- Versterking netwerk van waterlopen (waterberging in combinatie met natuurvriendelijke oevers)

Energie

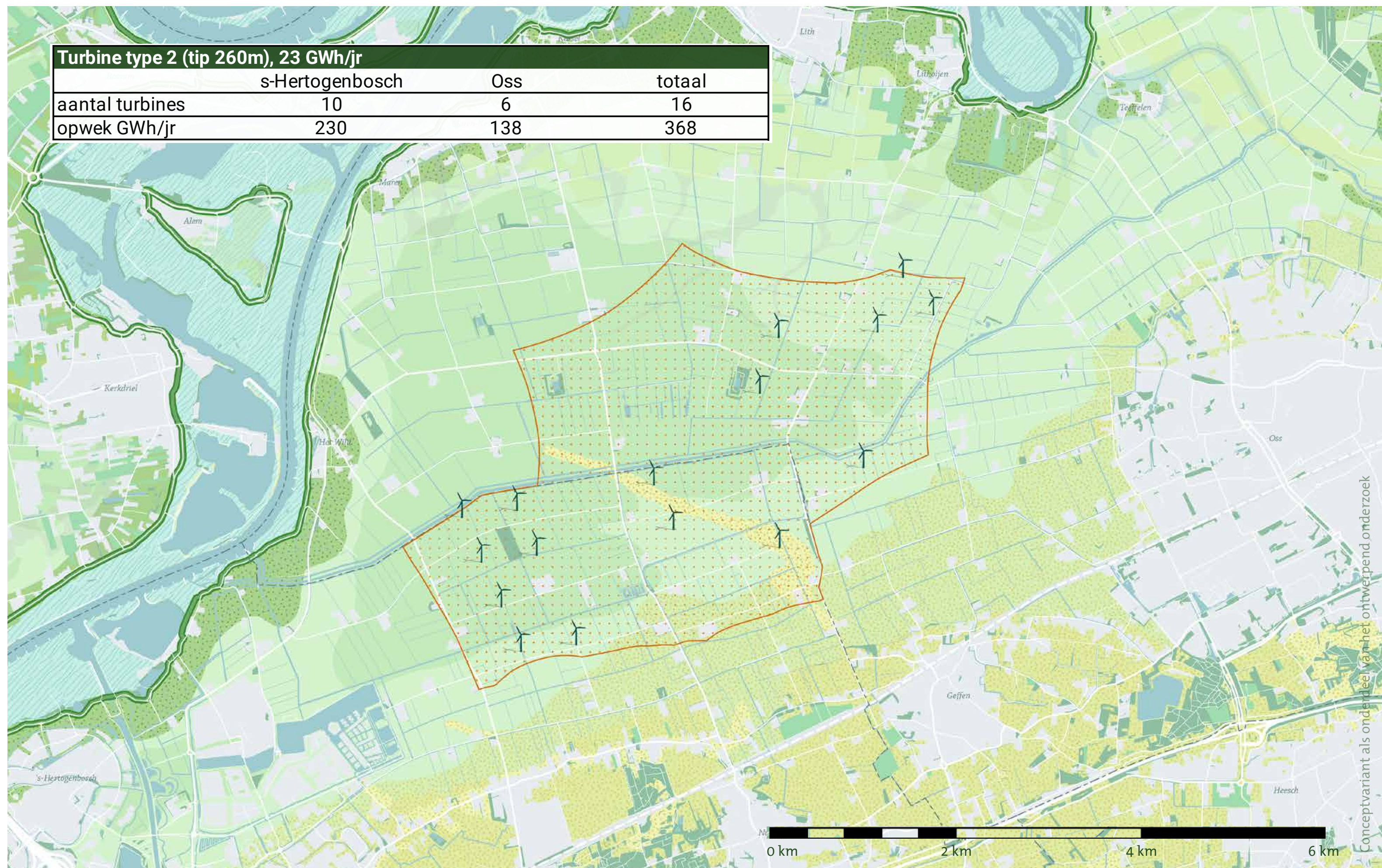
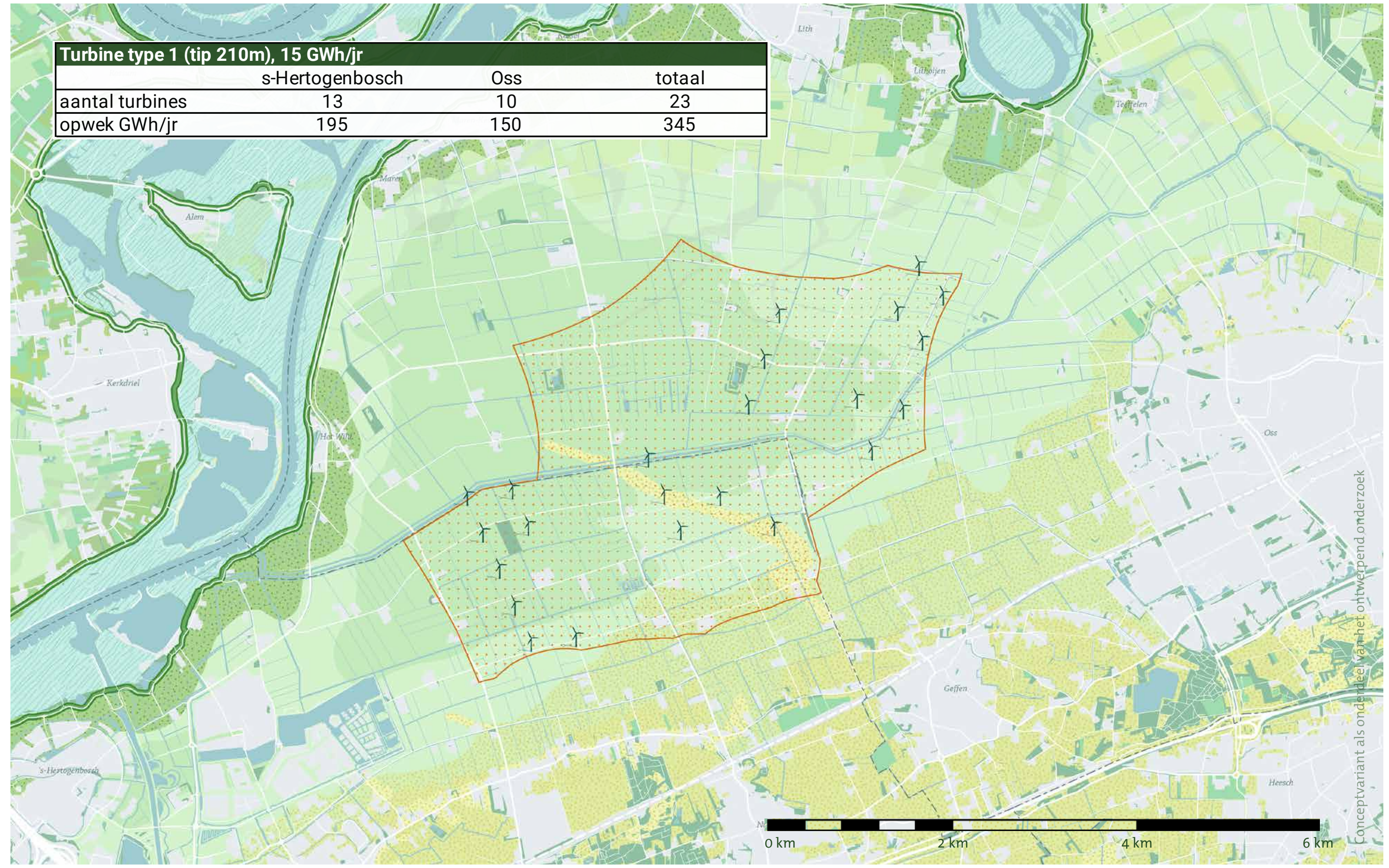
- Windturbines op zo groot mogelijke afstand van plas-dras gebieden, natuurgebieden en woningen op de boerderij-erven

Denkrichting 3 'Een veelkleurig mozaïek'

Vier verkennende opstellingen van windturbines binnen denkrichting 3

Windenergie variant 1

Wanneer er rekening gehouden wordt met zoveel mogelijk van de huidige waarden, waaronder de plas-drasgebieden, kan in Oss de energie-opgave gerealiseerd worden. In 's-Hertogenbosch komen we tot 13 in plaats van de gevraagde 16 windturbines. We gaan daarbij uit van windturbine type 1.

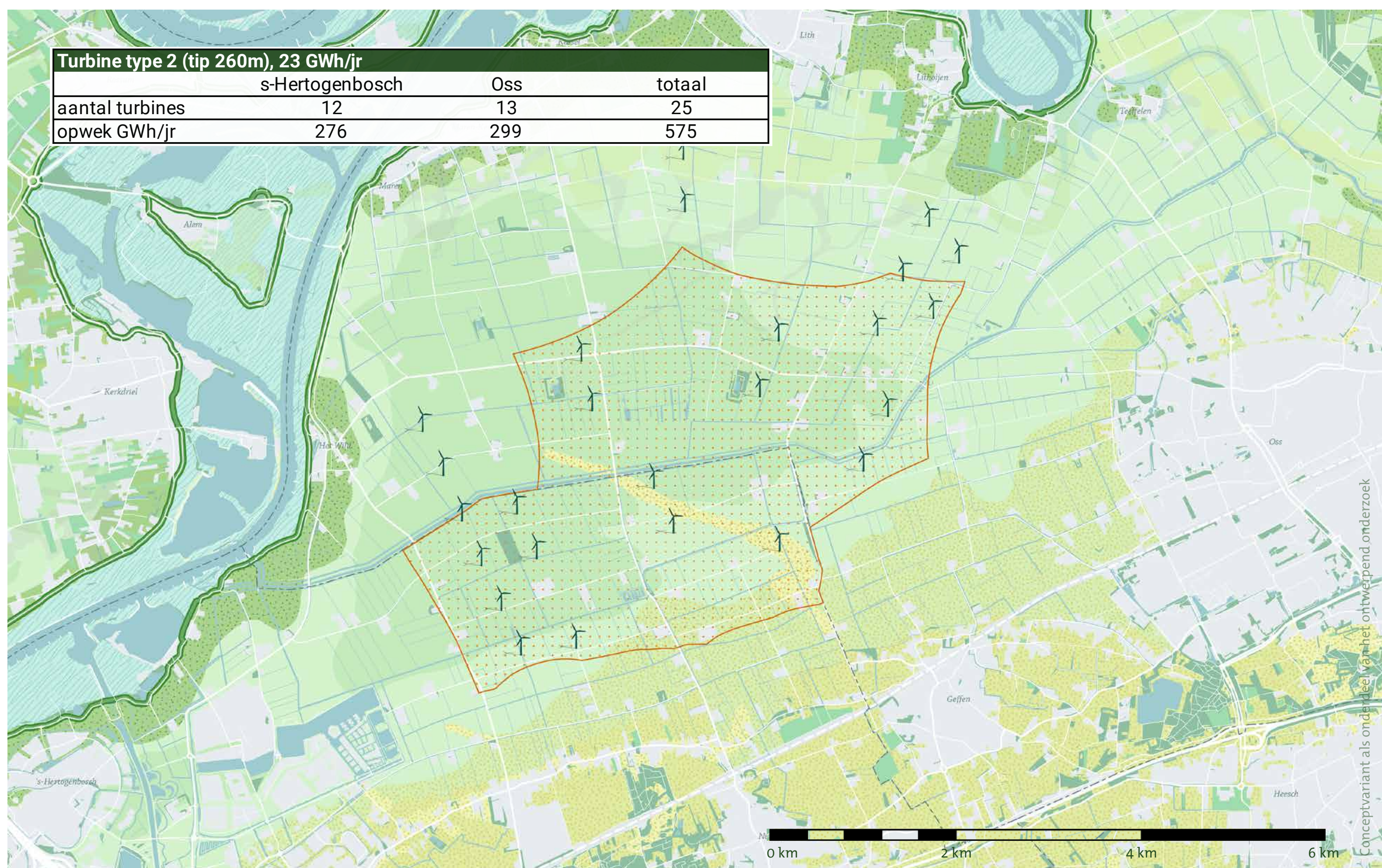
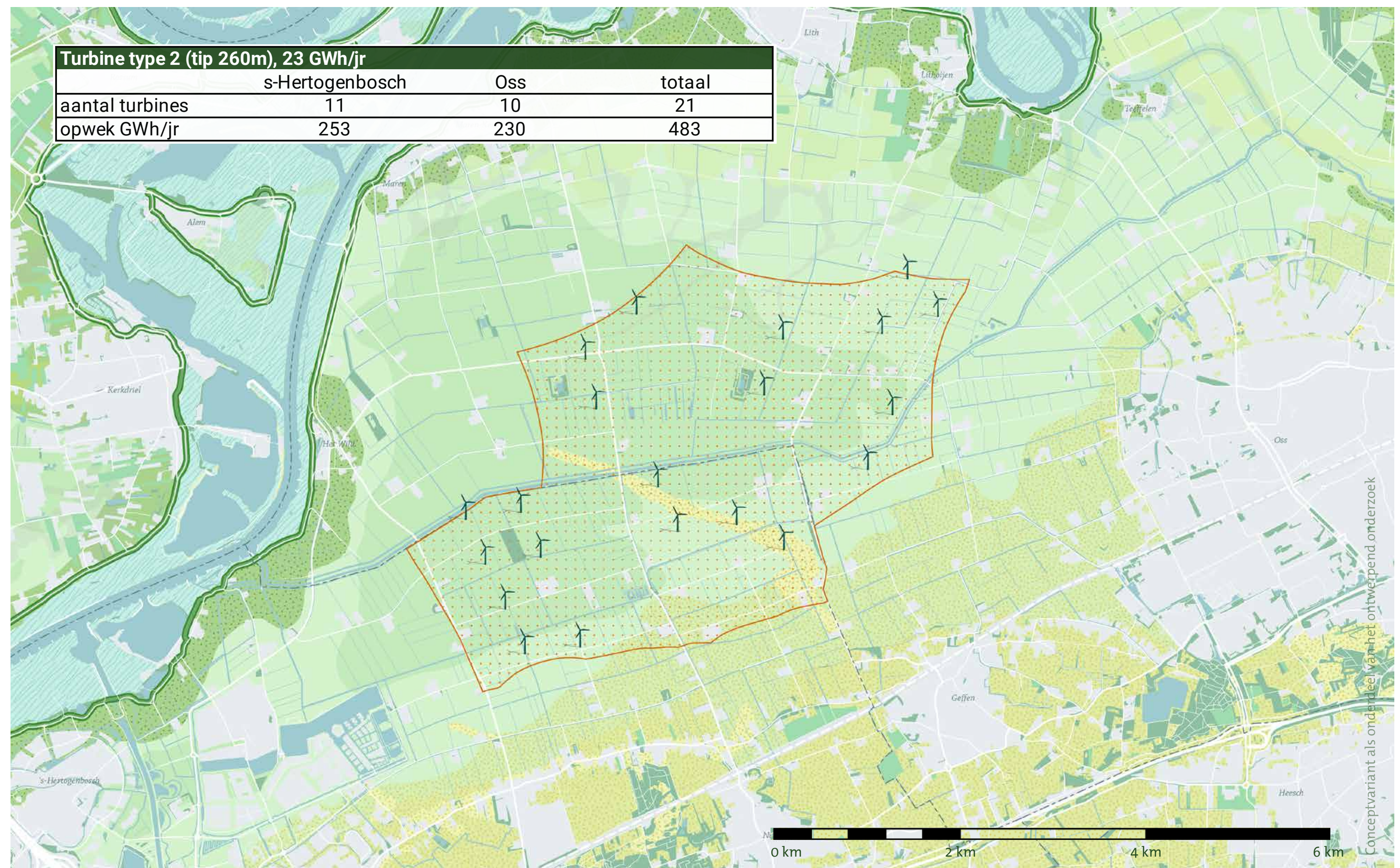

Windenergie variant 2

Volgens dezelfde principes als bij variant 1 gerealiseerd wordt met windturbine type 2, leidt dit tot minder turbines bij een vergelijkbare energieopbrengst als variant 1.

Windenergie variant 3

Bij deze variant is, op basis van dezelfde principes als bij variant 2, gezocht naar een hogere energieopwek. Dit leidt vooral tot meer windturbines aan de zijde van Oss en een fors hogere opwek dan variant 2.

Windenergie variant 4

Hier zien we welke mogelijkheden er ontstaan wanneer, bij behoud van afstand tot de plas-drasgebieden, ook ruimte buiten het zoekgebied wordt benut. De extra ruimte zit vooral aan de kant van Oss, maar ook in 's-Hertogenbosch worden extra turbines geplaatst.

Denkrichting 4 'Lange lijnen van oost naar west'

De lange lijnen van oost naar west, tussen Oss en 's-Hertogenbosch, staan bij deze denkrichting centraal. De Hertogswetering is zo'n lijn, die aanleiding geeft voor o.a. een recreatieve route.

Op de overgang van zand naar klei zien we de **lintbebouwing** van Kruisstraat, Heeseind en rond Geffen, van oost naar west. De **dijk van de Maas** vormt ook zo'n **landschappelijke lijn**.

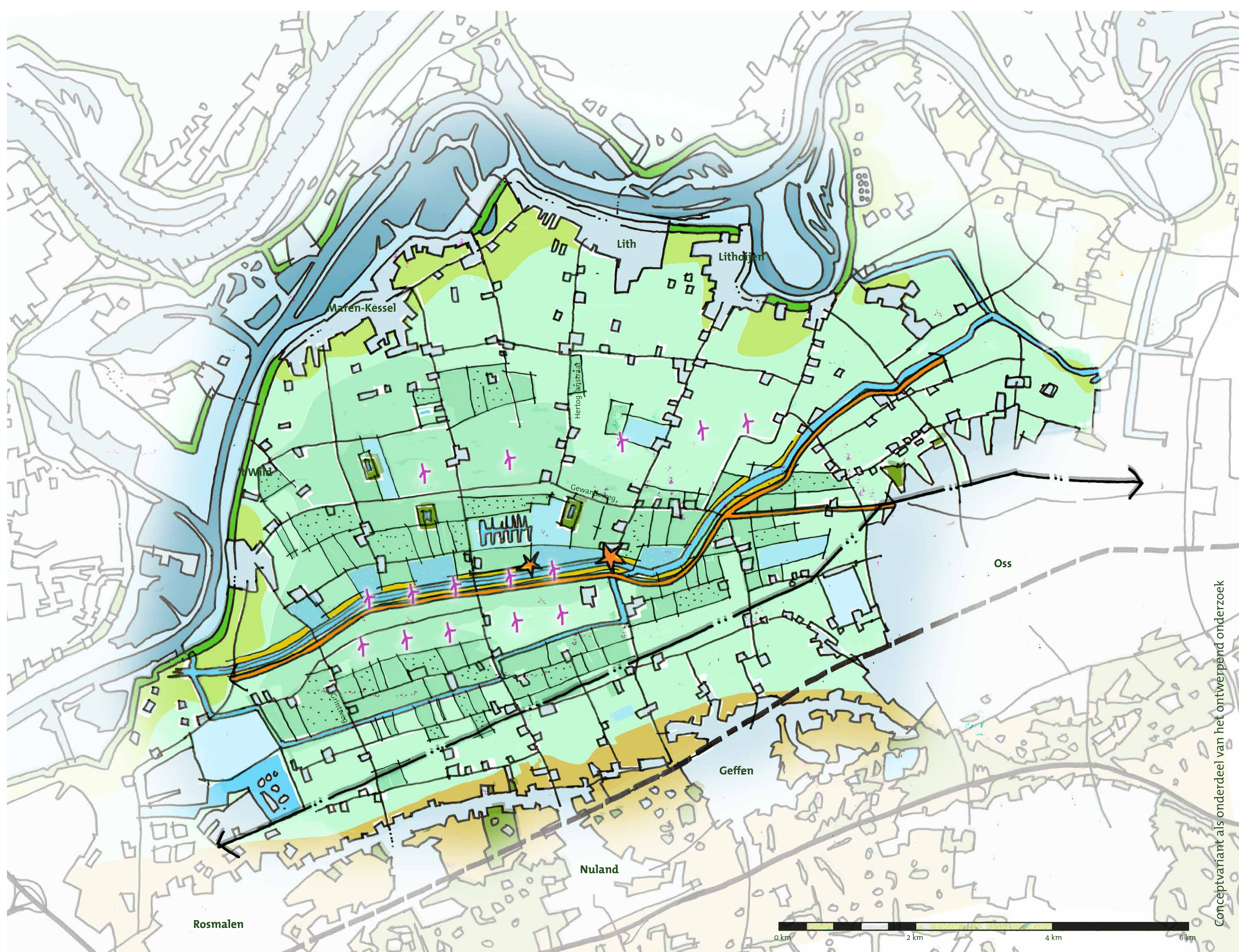
worden deze **windturbines juist in een lange lijn op afstand van de wetering** geplaatst, langs en in het verlengde van de Gewandeweg.

In de Duurzame Polder is het de **Hertogswetering** die wordt opgepakt als landschappelijke structuur. De Hertogswetering vormt aanleiding voor diverse ruimtelijke ontwikkelingen.

In het tussengebied is ruimte voor behoud en versterking van **natuurlijke kwaliteiten**, in samenhang en afwisseling met **landbouwkundig gebruik**. Dit betekent een **scherper onderscheid tussen zones** waarbinnen het weidevogelbeheer de aandacht krijgt.

Dit begint met een **nieuwe recreatieve route op de kade**, die het mogelijk maakt de maat van de polder in volle omvang te beleven. De route voert langs de **windturbines aan de zuidzijde** van de Hertogswetering. Aan de **noordzijde**

De Duurzame Polder ontwikkelt zich stap voor stap tot een **steeds duurzamer voedselproductiegebied**.

Landbouw

- Keuzes over de wijze van verduurzaming worden gemaakt worden op niveau van de individuele (samenwerkende) bedrijven
- Focus op natuurkwaliteit in zone ten noorden van Hertogswetering geeft duidelijkheid

Natuur

- Bestaand natuurgebied blijft behouden, behoud van de huidige kwaliteit is vertrekpunt.
- Is verschuiving van weidevogelgebied aan de orde, dan komt in de eerste plaats de zone ten noorden van de Hertogswetering hiervoor in aanmerking

Wonen en (recreatieve) beleving

- Maat en schaal van de polder inclusief windturbines wordt beleefd vanaf de kade van de Hertogswetering, waar een nieuwe route loopt

Cultuurhistorie

- Versterking historische plekken rond de wetering

Water en bodem

- Kansen voor ontwikkeling zone ten noorden van de wetering als waterbergingsgebied

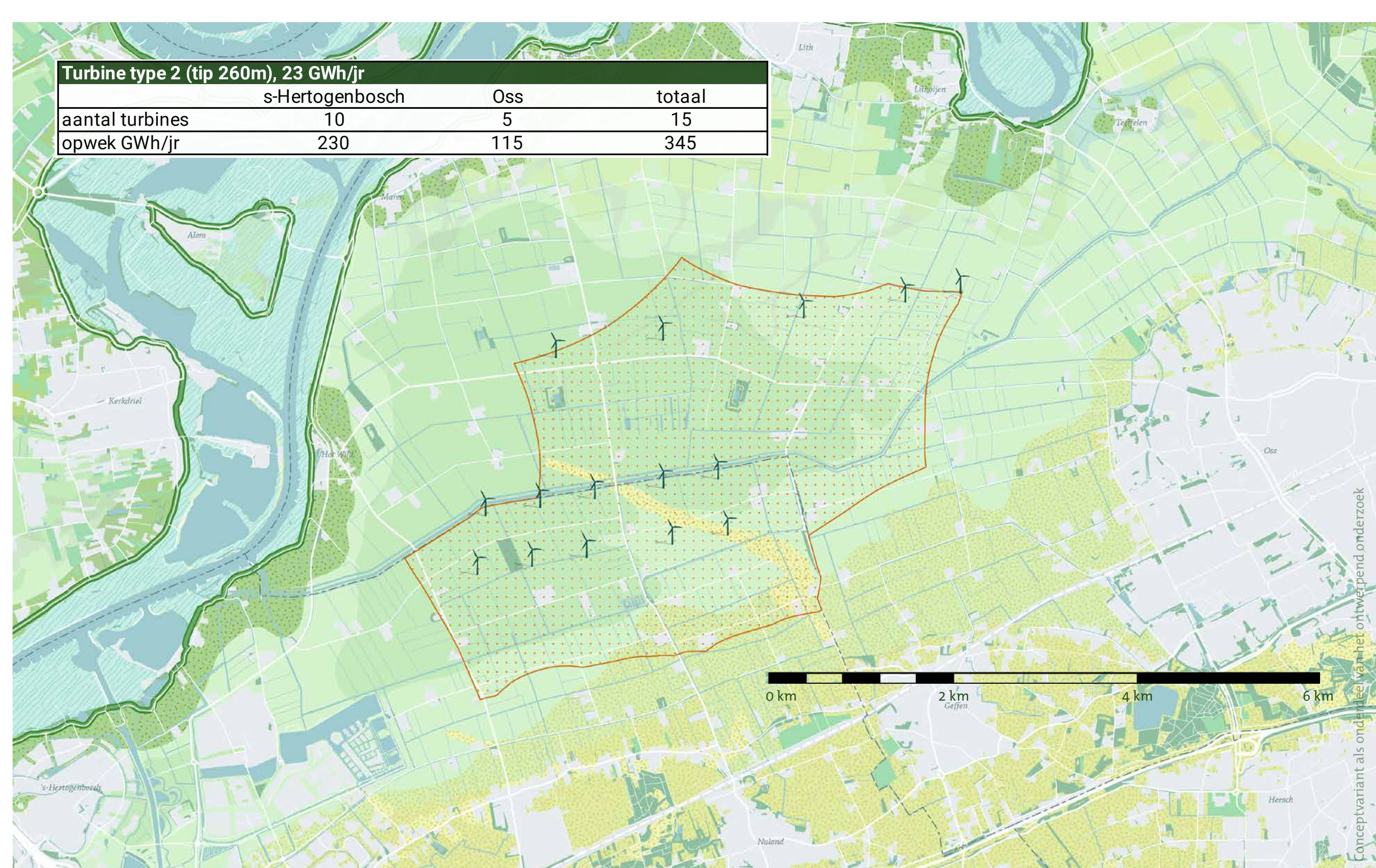
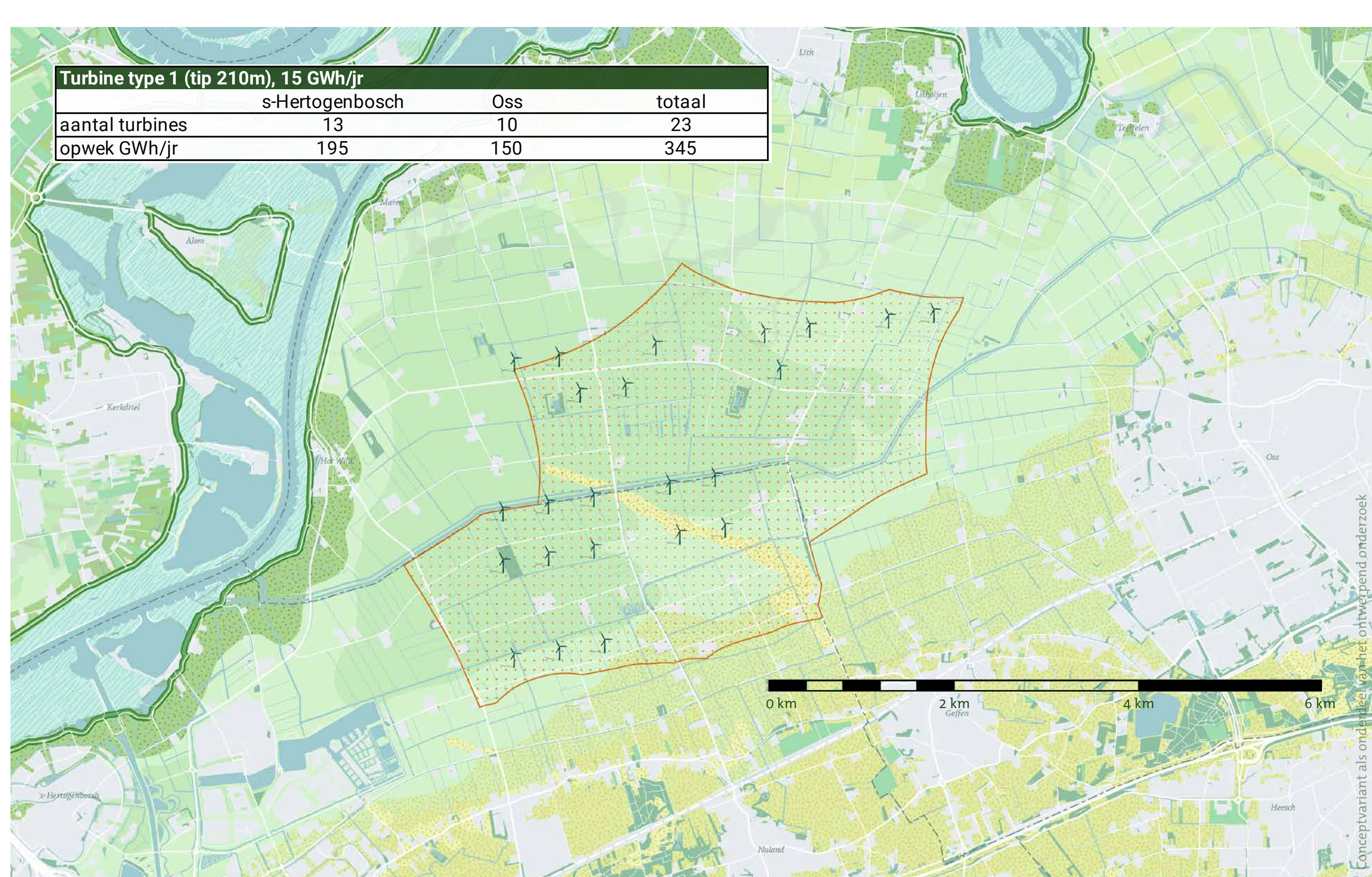
Energie

- Windturbines in lange lijnen benadrukken de oost-west richting

Denkrichting 4 'Lange lijnen van oost naar west'

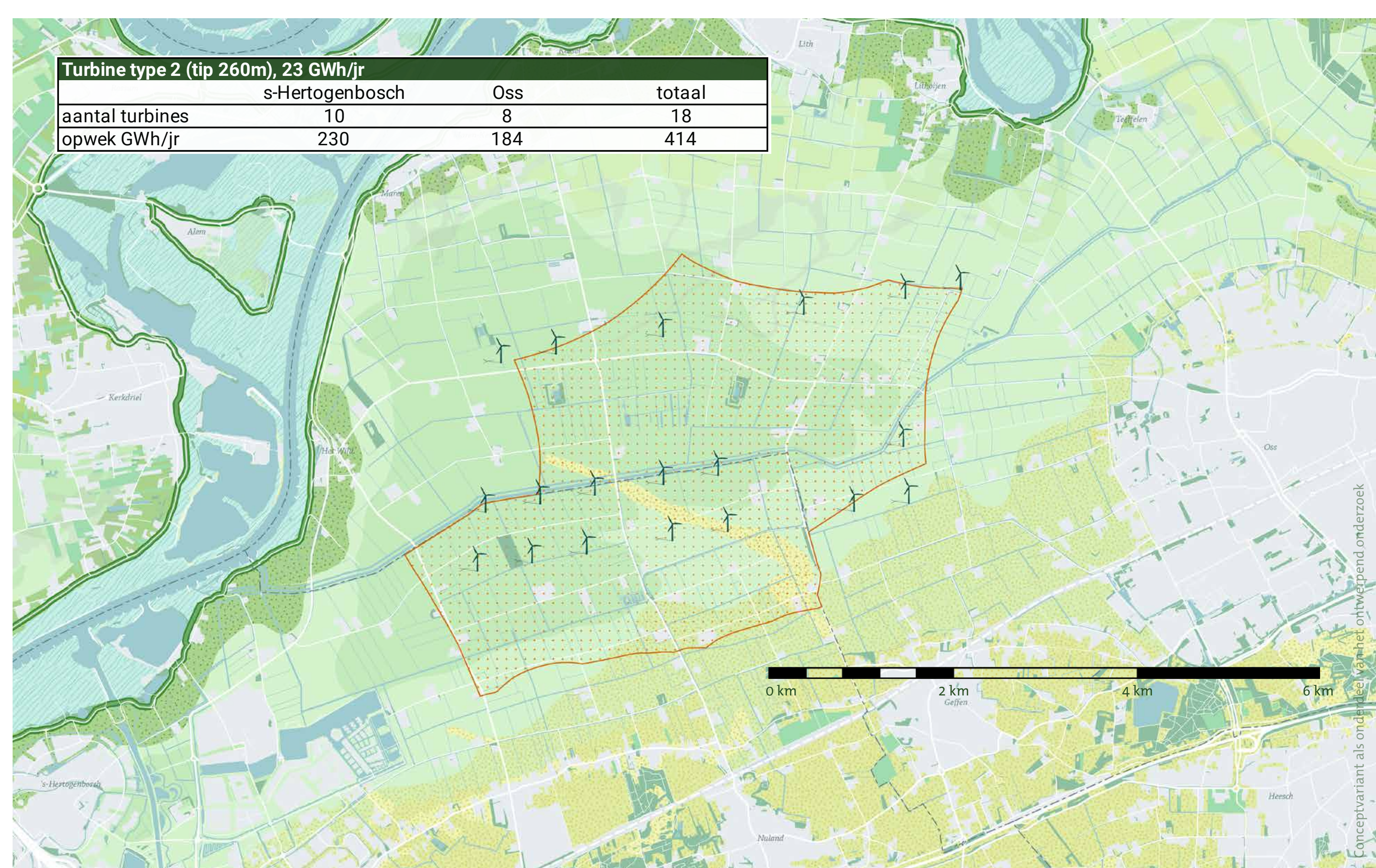
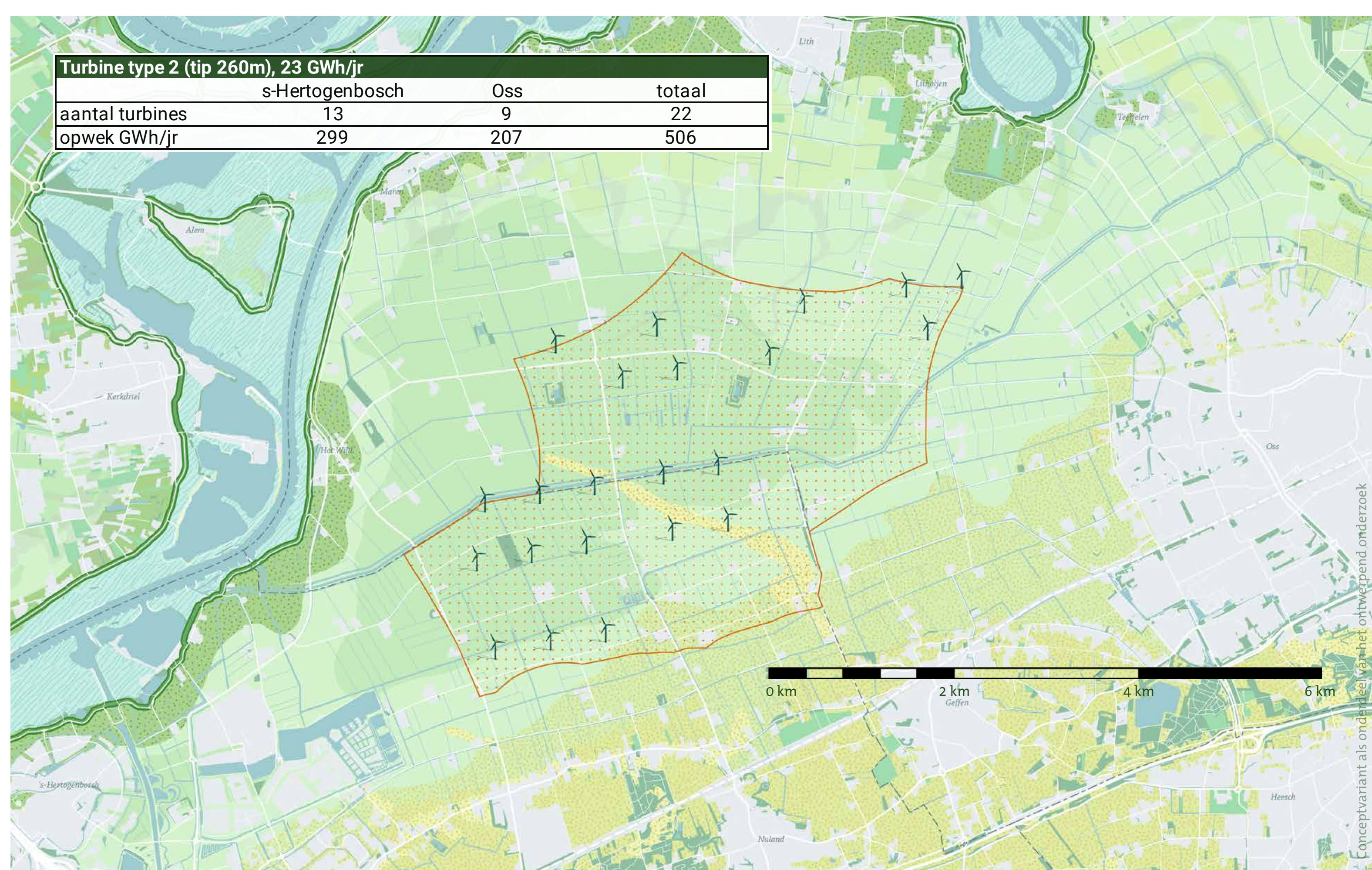
Vier verkennende opstellingen van windturbines binnen denkrichting 4

Windenergie variant 1
Op basis van het principe 'lange lijnen' komen we in 's-Hertogenbosch tot 13 turbines van type 1. Minder dan de doelstelling dus. In Oss wordt de energiedoelstelling wel gehaald. Het blijkt hier echter lastig om tot een ononderbroken lijn te komen.

Windenergie variant 2
Met windturbines van type 2 komen we in Oss tot een rij van maximaal 5 stuks. In 's-Hertogenbosch zijn er in een dubbele regelmatige rij in totaal 10 turbines te plaatsen, met een hogere energieopbrengst dan de 13 stuks uit variant 1.

Windenergie variant 3
Wanneer we binnen de grenzen van het zoekgebied de ruimte opzoeken, leidt dit tot 13 turbines aan de zijde van 's-Hertogenbosch en 9 aan de zijde van Oss. Het middengebied blijft open, maar de lange lijnen worden minder helder.

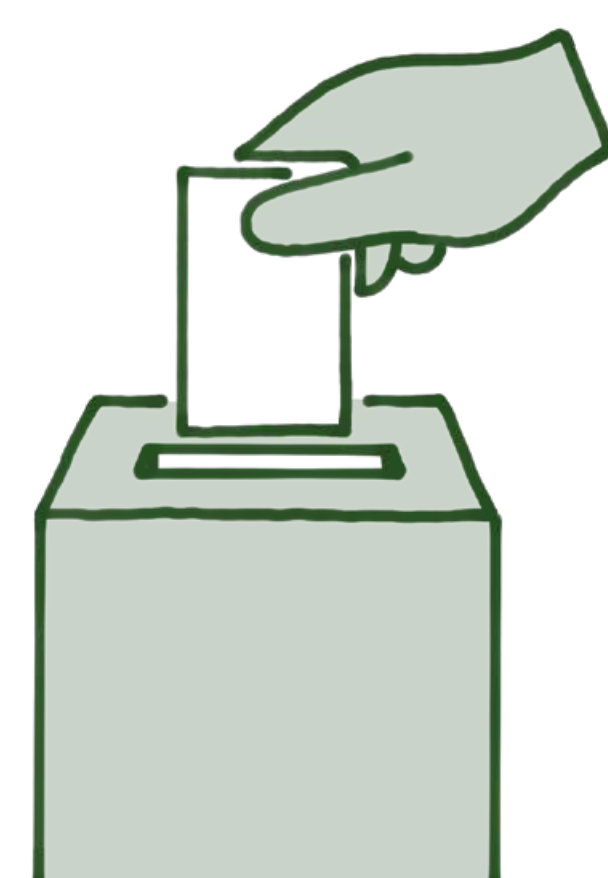

Windenergie variant 4
Deze variant laat zien wat er gebeurt als ook buiten de grenzen van het zoekgebied windturbines geplaatst worden in combinatie met meer 'orde' in de de opstelling. Er is ruimte voor 10 windturbines in 's-Hertogenbosch en 8 in Oss.

Welke mogelijkheden ziet u voor de Duurzame Polder?

Denk mee!

Hoe zouden we de varianten kunnen verbeteren?
Wat mist u? Welke ideeën of mogelijkheden zou u toe willen
voegen? We horen het graag!

Laat een reactiekaart achter in de bus

U kunt ons uw reactie meegeven door een kaart met
uw opmerkingen in de bus te gooien.

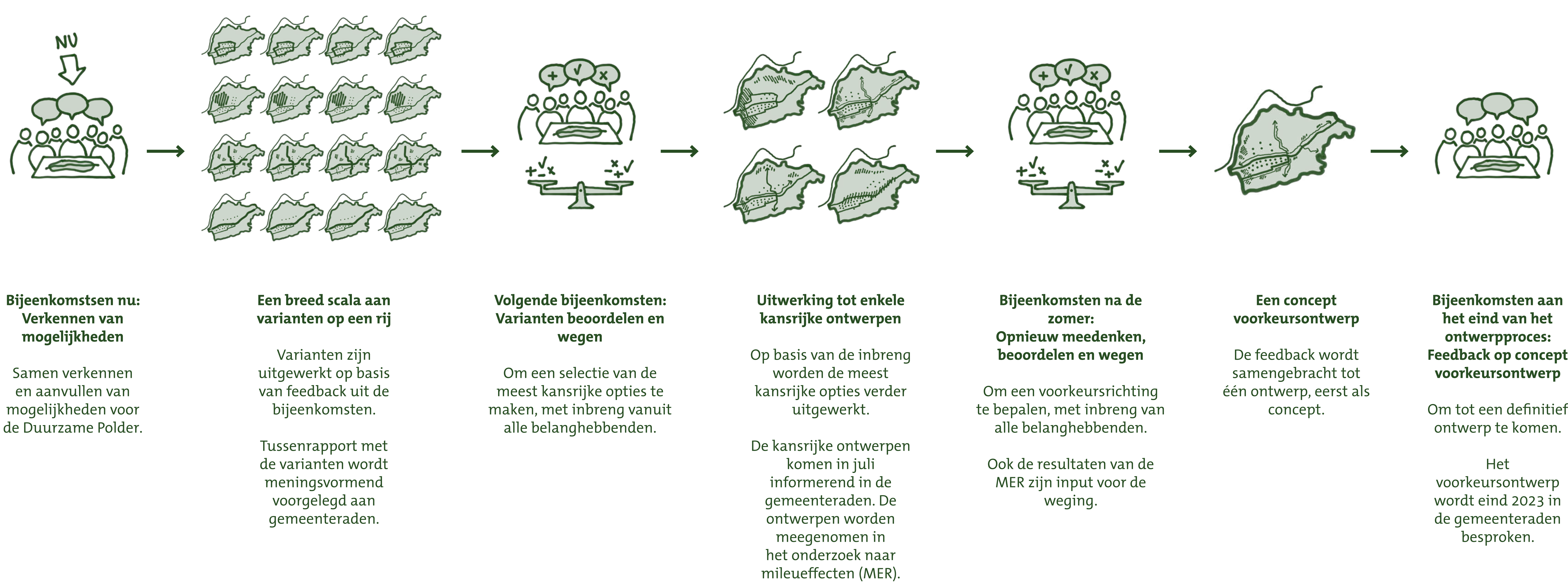
Of reageer online

Ook is het mogelijk online te reageren. Scan
daarvoor de QR-code met uw telefoon of ga naar
duurzamepolder.nl.

Volgende fase: varianten vergelijken en beoordelen

Varianten uitwerken, vergelijken en beoordelen

In deze fase willen we de mogelijkheden voor de Duurzame Polder zo breed mogelijk in beeld brengen. Met uw inbreng werken de ontwerpers de denkrichtingen uit tot een verbeterde set varianten. In de fase daarna zullen we deze varianten vergelijken en beoordelen.

Afweging op basis van perspectieven van alle belanghebbenden

Voor de beoordeling brengen we alle aspecten in beeld die voor belanghebbenden belangrijk zijn. Zowel van initiatiefnemers, als van de gemeentes als van bewoners en belangenorganisaties. Hiervoor gebruiken we de blik van experts én uw blik. Want alleen door alle perspectieven in beeld te brengen, kan een zorgvuldige afweging gemaakt worden.

Volgende bijeenkomsten

In het voorjaar nodigen we u weer uit, om mee te helpen om de varianten voor de Duurzame Polder te beoordelen.

Volgende fase: varianten vergelijken en beoordelen

Staan alle belangrijke aspecten op een rij? Vul ons aan!

In eerdere bijeenkomsten heeft u ons al allerlei aspecten meegegeven die van belang zijn voor de ontwerpvarianten. Deze aspecten gebruiken we om de varianten straks te vergelijken en te beoordelen.

Mist u aspecten? Vul ons dan aan. Dit kunt u doen door een reactiekaart in de bus te doen of online te reageren. Scan de QR-code met uw telefoon of ga naar duurzamepolder.nl.

Opwek van windenergie	Landbouw	(Effecten op) Wonen	(Effecten op) Gezondheid (o.a. geluid)
Andere kansen voor verduurzaming	Natuur (o.a. weidevogels)	Landschap en ruimtelijke kwaliteit	Water en klimaatadaptatie
Verkeer	Bodem	Recreatie	Cultuurhistorie
(Effecten op) Overige bedrijven in de polder	Financiële haalbaarheid

Ook aanvullingen vanuit zienswijzen op NRD

De gemeenten Oss en 's-Hertogenbosch werken momenteel ook aan de zienswijzen die u heeft ingebracht op de Notitie Reikwijdte en Detail (NRD). De zienswijzennota wordt in februari of maart gedeeld. Ook deze zienswijzen worden gebruikt om het overzicht van belangrijke aspecten waar nodig aan te vullen, ter voorbereiding op de volgende fases.

Meer weten? duurzamepolder.nl

Neem de denkrichtingen mee

Wilt u de denkrichtingen thuis nog eens nalezen?
Neem gerust dit overzicht mee.

Website duurzamepolder.nl

Ook kunt u kijken op de website duurzamepolder.nl voor meer informatie.

Nieuwsbrief

Wilt u op de hoogte gehouden worden van volgende stappen?
Schrijf u dan via de website in voor de nieuwsbrief.

Contact

Heeft u nog vragen voor de ontwerpers of voor het projectteam?
Neem dan gerust contact op via
info@duurzamepolder.nl.